

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΕΠΙΤΗΡΗΣΙΣ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ

43
1977-78

Κ. Ε. Μ. Ν. Ε.

014290

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Τὸν 26ον τόμον τῶν Πραγματειῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἀπετέλεσε τὸ Περίγραμμα τοῦτο εἰς τὴν ὀριστικὴν ¹ του μορφήν. Εἰς δὲ τὸν τόμον ΛΘ' - Μ' τοῦ παρόντος περιοδικοῦ (σ. 201 - 246) ἐδημοσίευσα τὸ πρῶτον Συμπλήρωμα τοῦ Περιγράμματός μου. Παρὰ τὴν εὐμενεστάτην ὑποδοχὴν τοῦ ἔργου ὑπὸ ἡμετέρων καὶ ξένων ², παραδόξως δὲ εἶδον δημοσιευομένας Συμπληρώσεις εἰς τὸ Περίγραμμα, φοβοῦμαι δὲ ὅτι τὸ παρὸν Συμπλήρωμα θὰ εἶναι καὶ τὸ τελευταῖον, δεδομένου τοῦ λίαν προκεχωρημένου τῆς ἡλικίας μου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑΙ

- 11α. Π. Ἀναγνωστόπουλος, Ἐν ἔγγραφον τοῦ λαοῦ τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ Ἐπαναστάσεως, ἐν π. Ἑστία 17 (1884) σ. 441 - 442.
- 82α. Θεόφρ. Γεωργιάδης, Μοσχόπολις (Ἀθ. 1975).
- 102α. Καν. Δεληγιάννης, Ἀπομνημονεύματα, τ. 1 - 3 (Ἀθ. 1975).
- 110β. Ἀνδρ. Δρακάκης, Ἡ Σῦρος ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Ἡ Δικαιοσύνη καὶ τὸ Δίκαιον, ἐν ΕΕΚΜ 6 (1967) σ. 62 - 492.
- 160α. Στ. Καββάδας, Νοταριακοὶ κώδικες τῆς Βολισσοῦ Χίου, τ. Α' - Β' (Ἀθ. 1966 - 1967).

1. Λέγω ὀριστικὴν, διότι, ὑπὸ ἀπλουστέραν μορφήν, ἄνευ παραθέσεως κειμένων καὶ μὲ πολὺ ὀλιγώτερα λήμματα εἶχον ἤδη δημοσιεύσει τὸ Περίγραμμα εἰς τὸ περιοδικὸν τοῦτο, τ. ΚΒ', σ. 33 - 56, τ. ΚΓ', σ. 164 - 197, καὶ τ. ΚΗ', σ. 158 - 268.

2. Παραθέτω τούτους, κατ' ἀλφαβητικὴν σειράν: α') ὁ καθ. Κ. Θ. Δημαρᾶς, ἐφ. Τὸ Βῆμα τῆς 27 Ἰαν. 1967, β') ὁ καθ. Valentin Al. Georgesco, Revue des Études Sud - Est Européennes, τ. 6 (1968), σ. 163 - 165, γ') ὁ καθ. Παν. Ζέπος, εἰς τὸ περιοδικὸν τοῦτο, τ. ΛΕ' (1966 - 67), σ. 404 - 405, δ') ὁ R. Janin εἰς τὸ π. Revue des Études Byzantines, τ. 25 (1967), σ. 326 - 327, ε') ὁ καθ. Ι. Καρχιαννόπουλος, π. Βυζαντινά, τ. 1 (1969), σ. 234 - 236, ς') ὁ ἴδιος, π. Südost - Forschungen, τ. 28, σ. 448 - 450, ζ') ὁ Γ. Π. Νάκος, π. Ἑλληνικά, τ. 21 (1969), σ. 203 - 210 καὶ η') ὁ Μ. Σταματελάτος, ἐφ. Καθημερινὴ τῆς 19 Δεκ. 1965 καὶ 30 Ὀκτωβρ. 1966. Πάντας τοὺς ἀνωτέρω καὶ ὅσους ἄλλους ἐδημοσίευσαν κριτικάς, ὧν δὲν ἔλαβον γνῶσιν, εὐχαριστῶ θερμότατα καὶ ἐκ τῆς θέσεως ταύτης.

- 179α. Ἀναστασία Σιφωνιοῦ - Κάραπα, Μεν. Τουρτόγλου, Σπ. Τρωϊᾶνος, Τὸ Νοταριακὸν Ἀρχεῖον Κεφαλληνίας, ἐν ΕΚΕΙΕΔ 16 - 17 (1969 - 1970) σ. 41 - 231.
- 219α. Σπ. Λάμπρος, Διαθήκη ἐκ Μήλου γραφεῖσα ἐν ἔτει 1748, ἐν π. Ν. Ἑλ. 5 (1908) σ. 444 - 450.
- 219β. Κώστας Λάππας, Ἀγία Λαύρα Καλαβρύτων. Α' Κείμενα ἀπὸ τὸν Κώδικα τῆς Μονῆς (Ἀθ. 1970).
- 224α. Ἀνδρ. Δ. Μαγκλάρας, Συμβολαὶ εἰς τὴν ἔρευναν καὶ μελέτην τῶν Stampa τῆς ἐκ Κεφαλληνίας οἰκογενείας Carburi (Πάτραι 1977).
- 226α. Μ. Μαλανδράκης, Νησιωτικὰ Χρονικά. Μέρος Α', π. Ἑλληνικά τ. 10 (1937 - 1938) σ. 69 - 116.
- 233α. Γ. Μαριδάκης, Ἡ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομικὴ διαδοχὴ εἰς τὴν Μῆλον κατὰ τὸν 17ον (γρ. 18ον) αἰῶνα, ἐν ΕΕΣΝΚΟΕΠΘ τ. ΙΒ', 1967 (ἀφιέρωμα εἰς Χαρ. Φραγκίσταν).
- 233β. Ἑλ. Βουραζέλη - Μαρινάκου, Αἱ ἐν Θράκῃ συντεχνίαι τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν (Θεσ. 1950).
- 271α. Νικ. Πανταζόπουλος, Τὰ «προνόμια» ὡς πολιτιστικὸς παράγων εἰς τὰς σχέσεις Χριστιανῶν - Μουσουλμάνων, ἐν ΕΕΣΝΚΟΕΠΘ Θ' (1965) σ. 815 - 896.
- 275β. Νικ. Πανταζόπουλος, Δεσπ. Τσούρκα - Παπαστάθη, Κῶδιξ Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης, τεῦχος Α' (Θεσ. 1974).
- 351α. Μεν. Τουρτόγλου, Περί τῆς ἀπονομῆς χάριτος κατὰ τὸ βυζ. καὶ μεταβυζ. Δίκαιον μέχρι καὶ τοῦ Καποδιστρίου, ἐν ΕΚΕΙΕΔ 20 - 21 (1973 - 1974) σ. 3 - 13.
- 351β. Μεν. Τουρτόγλου, Τινὰ περὶ ἀνακλήσεως διαθήκης εἰς τὴν Νάξον κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα, ἐν π. Ἀθηνᾶ τ. ΟΓ' - ΟΔ' (1972 - 1973) σ. 361 - 378.

ΕΕΚΜ = Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Κυκλαδικῶν Μελετῶν.

ΕΕΣΝΚΟΕΠΘ = Ἐπιστ. Ἐπετ. Σχολῆς Νομ. καὶ Οἰκ. Ἐπιστημῶν Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΕΚΕΙΕΔ = Ἐπετηρὶς Κέντρου Ἑρεύνης Ἱστορίας Ἑλληνικοῦ Δικαίου Ἀκαδ.

Κυπρ. Χρ. = Κυπριακὰ Χρονικά.

Ν. Ἑλ. = Νέος Ἑλληνομνήμων (1904 - 1927).

1 - 33a

1472. «Τοῦ πΚ. Ἰωάσαφ περιέτεμεν ὁ σ. Μεχμέτ ἐπὶ βήματος τὴν ὑπήνην (= γενειάδα) καὶ τοῦ ἐκκλησιάρχου τὴν ρῖνα διέσχισε, διὰ τὸ μὴ ὑπακοῦσαι αὐτοῦς τῇ αὐτοῦ κελεύσει, δι' ἧς ἐζήτει ἄδειαν ἐκκλησιαστικὴν πρὸς τὸν ἐκ τῆς Τραπεζοῦντος πρωτοβεστιάριον, ζώσης εἰσέτι τῆς αὐτοῦ νομίμου γυναικός, τοῦ γῆμαι τὴν τοῦ ἄρχοντος τῶν Ἀθηνῶν σύνεuvον, ἢ κατ' ἄλλους θυγατέρα . . . Εἶτα καταργεῖ καὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου τὸν αὐτὸν Ἰωάσαφ . . .»,
ἐν 202, σ. 17.

2 - 35a

1487. Κανουνναμές τοῦ σ. Βαγιαζήτ Β' κατοχυρώνει τὰ κληρονομικὰ δικαιώματα τῶν τιμαριούχων,
ἐν 275a, σ. 838.

«Ἡ γῆ τοῦ πατρός του θεωρεῖται ὡς κληρονομικὴ τοῦ ἀνηλίκου υἱοῦ ἰδιοκτησία. Εἰς περίπτωσιν δὲ μεταβιβάσεως εἰς ἄλλον, ὁ υἱὸς ἐνηλικιούμενος, δύναται νὰ διεκδικήσῃ τὰ δικαιώματά του. Ἐφ' ὅσον ἡ χήρα δὲν ἀφήρει ἀκαλλιέργητον τὸν ἀγρόν, τὸν ὅποιον διακατέχει, καταβάλλει δὲ τὴν δεκάτην ὡς καὶ τὰ λοιπὰ τέλη, εἶναι ἀντίθετον πρὸς τὸν νόμον νὰ τῆς ἀφαιρεθῇ ὁ ἀγρός».

3 - 42a

1514. Διαταγὴ τῶν Προβλεπτῶν G. Pasqualigo, Ottavio Zen καὶ Marco Loredan ἐπεκτείνουσα καὶ εἰς τὰς νήσους Κεφαλληνίαν καὶ Ζάκυνθον τὴν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1835 ἰσχύουσαν ἐν Κρήτῃ διαταγὴν τοῦ Foscarini, δι' ἧς, πρὸς περιστολὴν τῶν καταχρήσεων ὠρίζετο ὅτι οἱ συμβολαιογράφοι τότε μόνον παρέχουν βεβαιώσεις περὶ καταβολῆς χρημάτων εἰς ἐκτέλεσιν συμφωνιῶν, ὅτε ἡ καταβολὴ γίνεται ἐνώπιον αὐτῶν τῶν ἰδίων καὶ μαρτύρων,
ἐν 179a, σ. 43 καὶ ΓΑΚ, Κῶδιξ 229 Κεφαλληνίας, φ. 20β.

4 - 59γ

1554. Συνοδική ἀπόφασις ἐπὶ πΚ. Διονυσίου Β', δι' ἧς χορηγεῖται διαζύγιον ὑπὲρ τῆς γυναικός, δι' ἀποδημίαν τοῦ ἀνδρὸς ἐπὶ πενταετίαν,

ἐν 467, σ. 80, σημ. 193.

«...ὅταν ὁ ἄνδρας ὑπάγῃ εἰς ἄλλον τόπον καὶ λείψῃ χρόνους ε' ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ δὲν ἐνθυμηθῇ τελείως τῆς γυναικὸς αὐτοῦ νὰ τῆς στείλῃ ἔξοδον ἢ γράμμα ἀλλὰ ἀφήσῃ αὐτὴν παντελῶς χωρὶς τινος βοηθείας...».

5 - 94α

1583. Διαταγὴ τῶν Συνδίκων καὶ Ἐξεταστῶν διὰ τὴν Ἀνατολήν Zuanne Gritti καὶ Giulio Garzoni, δι' ἧς θεσπίζεται ὑποχρέωσις τῶν συμβολαιογράφων Κεφαλληνίας, ὅπως καταγράφουν τὰς πράξεις των κανονικῶς εἰς βιβλία συνεσταχωμένα καὶ οὐχὶ εἰς λυτὰ ἔγγραφα,

ἐν 179α, σ. 42.

6 - 95ζ

1590. Προικοσύμφωνον ἀπὸ 8 Νοεμβρίου τῆς νήσου Σύρου, ἐν ᾧ συμβάλλονται οἱ πατέρες γαμβροῦ καὶ νύμφης, οἵτινες καὶ προικίζουν ἀμφότερα τὰ τέκνα των διὰ διαφόρων ἀκινήτων καὶ κινητῶν,

ἐν 110β, σ. 308 - 310.

7 - 95η

1598. Διαθήκη ἀπὸ 8 Μαΐου, ἐν Σύρῳ,

ἐν 110β, σ. 311 - 314.

8 - 103α

1607. Διαταγὴ τοῦ Γενικοῦ Προβλεπτοῦ Pasqualigo ἀπαγορεύουσα εἰς τοὺς ἱερεῖς νὰ μετέρχωνται ἔργα συμβολαιογράφων,

ἐν 179α, σ. 43.

9 - 107β

1611. Συνοδική απόφ. ἐπὶ πΚ. Νεοφύτου Β', δι' ἧς χορηγεῖται διαζύγιον ὑπὲρ τῆς γυναικός, δι' ἀποδημίαν τοῦ ἀνδρὸς ἐπὶ τριετίαν, «διὰ τε τὸ ἀνώμαλον τοῦ καιροῦ καὶ τὴν τοῦ γένους δουλείαν καὶ μάλιστα διὰ τὸν ἐνόντα ταῖς γυναιξὶ ψυχικὸν κίνδυνον»,
ἐν 309, τ. 5, σ. 156 ἐπ.

10 - 107γ

1613. Πρᾶξις συνταχθεῖσα ἐνώπιον τοῦ βικαρίου τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας Σύρου ἀπὸ 11 Μαΐου, δι' ἧς συνομολογεῖται παρὰ τῶν ἐξ ἀδιαθέτου θυγατέρων καὶ τοῦ συζύγου τῆς θανούσης ὅτι ἡ θανοῦσα διέθεσε προφορικῶς ὠρισμένα περιουσιακὰ στοιχεῖα ὑπὲρ τοῦ ἀπόντος υἱοῦ της, ἱερωμένου,
ἐν 110β, σ. 316.

11 - 110α

1616. Προικοσύμφωνον ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου ἐν Σύρῳ,
ἐν 110β, σ. 318 - 319.

Ὁ πατὴρ τοῦ γαμβροῦ προικίζει τὸν υἱὸν του δι' ὠρισμένων ἀκινήτων καὶ κινητῶν πραγμάτων καὶ ζώων, μεταξὺ τῶν ὁποίων «τὸ πρῶτο πουλάρι ὅπου κάμη ἢ γαδάρια του», δηλ. δι' ἐλπιζομένου πράγματος. Ἡ δὲ θεία τῆς νύμφης — διότι προφανῶς αὕτη ἦτο ὀρφανὴ γονέων — τὴν προικίζει «ὅ,τι πράγματα ἔχει γραμμένα εἰς τὸ πρῶτον της προικοχάρτι, τόσον τοῦ πατέρα της, . . . ὥσάν καὶ τῆς μητέρας της. . . . Μὲ τούτῃ τὴν συμφωνία, ὅτι ἂν καταλάβῃ θάνατος μιὰ μεριὰ τὴν ἄλλην, χωρὶς κληρονόμον ἢ ὁ κληρονόμος χωρὶς κληρονόμον, κατὰ τὴν ὥρα, νὰ παίρῃ καθ' ἓνας ὅ,τι γνωρίζει. Καὶ νὰ στρέφονται τὰ πράγματα τσὶ ἐδικούς, ἥγου ἐκεῖ ὅπου τὰ ἐδόνασι. . . ».

12 - 110β

1617. Ἰνβεντάριον ἐν Σύρῳ ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου,
ἐν 110β, σ. 319 - 320.

ἐν ὧσιν δευτέρου γάμου τοῦ πατρός, γίνεται ἀπογραφὴ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰ ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνα του προικῶν πραγμάτων τῆς θανούσης πρώτης

συζύγου του, καθολικῆς, καὶ ὑπόσχεσις τούτου, ὅτι τὸ $\frac{1}{3}$ καὶ τῆς ἀτομικῆς προικῶας περιουσίας του θὰ περιέλθῃ εἰς τὰ ἐκ τοῦ πρώτου γάμου τέκνα του. Τὰς δηλώσεις του ταύτας ἀποδέχεται διὰ λογαριασμὸν τῶν ἀνηλίκων τέκνων ὁ ἐκ μητρὸς πάππος των. Τὴν σύνταξιν τοῦ ἱνβενταρίου ἐζήτησεν ὁ ἐπίσκοπος τῶν Καθολικῶν Σύρου «ὥσάν ἐκεῖνος ὅπου κυττάζει τὰ δικαιώματα ὁλονῶν τῶν χηράδων καὶ τῶν ὀρφανῶν. . . . διὰ τὰ μὴν τὰ χάσον τὰ παιδιὰ τὰ ὀρφανὰ».

13 - 116β

1632. Ἀπόφασις διαζυγίου τοῦ ἐπισκόπου Μετρῶν καὶ Ἀθύρα Ἱεροθέου,

ἐν 319α, σ. 172.

«...ἐλθὼν ὁ Θ., καὶ ἐζήτησε λαβεῖν γυναῖκα εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας. Καὶ ἐζητήσαμεν τον ἵνα μὴ ἔχῃ ἑτέραν γυναῖκα καὶ ὁμολόγησε μὲ βάρος ἀφορισμοῦ, πὼς ἐπάντρεψάν τον οἱ γονεοὶ του, ἀμὴ αὐτὸς ἦταν ἀνήλικος καὶ δὲν ἐγνώριζεν καὶ ἔδωσάν τον γυναῖκα ἐπτάπαιδη γρηὰ καὶ διὰ τὸ θέλημα τοῦ ἀγᾶ τοῦ ὄντᾶ καὶ τὴν βίαν ἐκείνον. Δίδομεν τὴν ἄδειαν λαβεῖν ἑτέραν γυναῖκα...».

14 - 116γ

1632. Διαταγὴ τοῦ Προβλεπτοῦ Niccolò Errizzo διὰ τὴν Κεφαλληνίαν· αὕτη περιέχει σημαντικωτάτας διατάξεις ρυθμιζούσας τὰ τοῦ λειτουργήματος τοῦ Νοταρίου,

ἐν 197α, σ. 43 - 44.

15 - 126α

1641. Προικοσύμφωνον ἀπὸ 8 Νοεμβρίου, ἐν Σύρῳ, μεταξὺ τῶν δύο μελλονύμφων, ἑκατέρου τούτων προικιζόντων τὰ ἐαυτοῦ πράγματα,

ἐν 110β, σ. 322 - 323.

«...Μὲ τούτην τὴν συμφωνίᾳ ὅτι ἂν καταλάβῃ θάνατος εἰς περὶ τοῦ ἄλλου καὶ δὲν ἔχουν κληρονόμο, τὰ στρέφονται τὰ πράγματα στοὺς πρόσσιμους. Καὶ ἂν κάμουν καὶ κληρονόμο καὶ ὁ κληρονόμος ἀποθάνῃ τὰ στρέφονται τὰ πράγματα στοὺς πρόσσιμους».

16 - 139β

1657. Διαταγή τοῦ Ἐξεταστοῦ G. Dandolo, δι' ἧς ἀπειλοῦνται ποινὰ κατὰ τῶν νοταρίων καὶ τῶν μαρτύρων, ἐὰν τὰ συμβόλαια ὑποκρύπτουν ἀπάτην ἢ τοκογλυφίαν, ἐν 179α, σ. 44· τὸ πλήρες κείμενον ἐν ΓΑΚ, κῶδιξ 229 Κεφαλληνίας, φ. 59α.

17 - 139γ

1657. Ἡ Νομικὴ Συναγωγὴ τοῦ Δοσιθέου (φ. 243β) ἀναφέρει ὅτι ὁ μ. Γεράσιμος «μετὰ τὸ συναφθῆναι πόρνη γυναικί τινι καὶ συγκαλινδεῖσθαι ἀναιδῶς καὶ ἀφρόνως, ἀπετάξατο τῇ ἀρχιερωσύνῃ, παραρρίψας τὴν ἐπαρχίαν, ἥδη συνοικεῖ αὐτῇ διὰ κεπηνίου», ἐν 29, τ. Β', σ. 35, σημ. 32.

18 - 145δ

1662 - 1686. Μνημονεύονται ἐννέα γάμοι ἐν Κπ. διὰ κεπηνίου, ἐν 20, σ. 824 ἐπ.

19 - 155γ

1665. Συμβόλαιον ἐν Σύρῳ, ἀπὸ 21 Ἰουλίου πωλήσεως παρὰ τῆς Ν. Μ. τῆς δουλείας πυρᾶς εἰς ξένον φοῦρνον, ἧς ἦτο κατὰ τὸ ἥμισυ δικαιοῦχος, ἐν 110β, σ. 324.

20 - 186β

1671. Ἀβαντάριον ἀπὸ 13 Ἰανουαρίου, ἐν Σύρῳ, δι' οὗ οἱ γονεῖς προικίζουσιν τὸν υἱὸν των διάφορα ἐν αὐτῷ ὀριζόμενα ἀκίνητα, χωρὶς νὰ διευκρινίζεται ἂν ἐπίκειται γάμος τούτου, ἐν 110β, σ. 325.

21 - 186γ

1671. Συνοδικὴ ἀπόφασις πΚ. Διονυσίου, περὶ διαζυγίου, ἐν 20, τ. Β', σ. 126 - 127, ἀριθ. 7.

«... ἡ Ἄννα ... ἄνδρα ἔχουσα, Κ. ὀνόματι, πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι αὐτοῦ, κλι-

νήρους· καὶ παραλύτου τυγχάνοντος, ἔλαβε διὰ καπινίου ἑτερον, παρὰ νόμῳ αὐτῷ συνοικοῦσα· προσενεχθεὶς οὖν καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς . . . φοράδην ἐν κραββάτῳ, ἡμιθανῆς τις καὶ ζῶν νεκρός, καὶ ἐρωτηθεὶς παρ' ἡμῶν ἀπήρτησε παραιτούμενος καὶ ἀποδιοπομπούμενος αὐτῆς τὴν συνοίκησιν. Τούτου χάριν, τῆς προφανοῦς μοιχείας αὐτὴν ἀπαλλάττοντες, γράφομεν, ἵνα ἡ Ἄννα αὕτη εἴη τοῦ λοιποῦ διακεχωρισμένη . . . καὶ ἔχῃ ἄδειαν στεφανωθῆναι εἰς γάμον δευτέρου χριστιανικῶς . . . ».

22 - 187β

1672. Συνοδικὴ ἀπόφασις πΚ. Διονυσίου, περὶ διαζυγίου, ἐν 20, τ. Β', σ. 128, ἀριθ. 10.

« . . . ἐχώρισεν ἐκεῖνος αὐτὴν διὰ χοτζετίου. . . (= αὕτη) διὰ κερηνίου συνώκησεν ἑτέρῳ ἀνδρί, ὅπερ καὶ τέλεον ἀπηλλοτριώσεν ταύτην τῆς συναφείας ἐκείνης τοῦ πρώτου ἀνδρός αὐτῆς. Τούτου χάριν καὶ ἐκκλησιαστικῶς διεζεύξαμεν αὐτήν, ὥστε εἶναι κεχωρισμένην . . . καὶ δεδώκαμεν ἄδειαν αὐτῇ στεφανωθῆναι κατὰ νόμους . . . ».

23 - 189γ

1673. Συνοδικὴ ἀπόφασις πΚ. Διονυσίου, περὶ διαζυγίου, ἐν 20, τ. Β', σ. 139 ἐπ., ἀριθ. 36.

« . . . μηδὲν αἰσθανόμενος, μήτε ποτὲ καρηβαρείας ἀνανήπτων. Τούτου χάριν, ἰδόντες, ὅτι οὐ δύναται γυναικα ἔχειν, ὁ ἑαυτὸν μὴ ἔχων, ὅπως μὴ περιπεσοῦσα ταῖς τῆς ἀνάγκης δειναῖς περιστάσεσιν ἢ γυνή, κινδυνεύσῃ περὶ ψυχὴν, διεχωρίσαμεν . . . ».

24 - 192γ

1675. Συνοδικὴ ἀπόφασις πΚ. Παρθενίου, περὶ διαζυγίου, ἐν 20, τ. Β', σ. 142, ἀριθ. 41.

τοῦ ἀνδρός λαβόντος ἐξωτερικῶς χοτζέτιον τῆς βασιλικῆς κρίσεως, « γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα, ἵνα ἡ Κ. ἔστω κεχωρισμένη τοῦ Κ. ὡς τῶν ἱερῶν νόμων λεγόντων, γυναικα καταφρονουμένην ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀνδρός, ἀποσπᾶσθαι τοῦ ἀνδρός αὐτῆς . . . ».

25 - 195α

1679. Συνοδικὴ ἀπόφασις τοῦ πΚ. Ἰακώβου, περὶ διαζυγίου, ἐν 20, τ. Β', σ. 155, ἀρ. 71.

« . . . ἐπειδὴ ὁ Δ. . . μετὰ τῆς πρὶν γυναικὸς αὐτοῦ Σ., παρὰσάντες. . . ἐδηλο-

ποίησαν, ὅτι ἐχωρίσθησαν ἀλλήλων διὰ χοτζετίου τῆς βασιλικῆς κρίσεως ἐν αἰτίαις μὴ παραχωρούσαις συνοικεῖν αὐτοὺς καὶ ἔλαβον διὰ κεπηνίων ὁ μὲν ἄλλας γυναῖκας, ἡ δὲ ἑτέρους ἄνδρας... ἐδείθησαν καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς λύσεως. Τούτου χάριν, γράφομεν, ἵνα ὑπάρχωσιν κεχωρισμένοι ἀλλήλων...».

26 - 205a

1688. Ἀπόφασις τοῦ Ἐπιτρόπου Σύρου ἀπὸ 19 Ἰουλίου, ἐπὶ ἀσκήσεως δικιχώματος προτιμήσεως κατὰ τῆς πωλήσεως, ἐν 110β, σ. 327.

«...ἐγροικίσαμε τὰ δικαιολογίσματα τῆς μιᾶς μεριᾶς καὶ τῆς ἄλλης καὶ κατὰ τὰ Καπίτουλα καὶ συνήθη τοῦ τόπου μας, ὅτι ὅσες ἀγορασὲς κάμῃ τὸ ἀνθρώγυνο νὰ τὶς ἔχουσι μαζί. Διὰ τοῦτο ... κρίνομεν καὶ ἀποφασίζομεν, ὅτι τὸ μισὸ σπίτι καὶ τὴν ἑμισὴ σκληρὴ νὰ εἶναι τοῦ Ν. (= ἀδελφοῦ τοῦ πωλητοῦ) γιὰ προτιμὴ τοῦ κονιάδου του τοῦ Μ. καὶ τὸ ἄλλο μισὸ σπίτι καὶ τήνε μισὴ σκληρὴ νὰ εἶναι τοῦ Γ. (= ἀδελφοῦ τῆς συζύγου) γιὰ προτιμὴ τῆς ἀδελφῆς του τῆς Ἀ., διὰ τὸ συνήθη καὶ οὐζάντζα τοῦ τόπου μας, νὰ μὴν χαλάζεται...».

27 - 209β

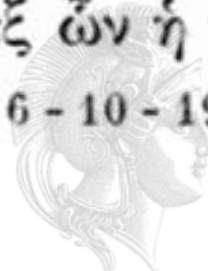
1690. Πρᾶξις ἀπὸ 28 Ὀκτωβρίου Συνόδου Σιατίστης, ἐν ἣ μνημονεύεται «ἐπακτὸς» ἀφορισμός, ἐν 275β, ἀριθ. 14.

28 - 214a

1691. Πρᾶξις συνοδική μ. Σιατίστης, ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου, δι' ἣς ἡ πατρικὴ κληρονομία ὑπούσης μητρὸς καὶ δύο τέκνων, διανέμεται εἰς τέσσαρα μερίδια, μετὰ τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν, ἐν λαμβάνει ἡ χήρα, ἐν ἀπὸ ἐν τέκνον καὶ ἐν εἶναι «τῆς ψυχῆς», ἐν 275β, ἀριθ. 15.

29 - 214β

1691. Πρᾶξις συνοδική μ. Σιατίστης, ἀπὸ 27 Φεβρουαρίου, δι' ἣς ἡ πατρικὴ κληρονομία διενεμήθη εἰς 4 μέρη, ἐξ ὧν ἡ χήρα

ἔλαβεν ἓν, ἀφ' οὗ προηγουμένως «ἔδωσεν ὁμολογίαν, ὅτι νὰ μὴν ὑπανδρευθῇ δεύτερον», ἐκάστη δὲ τῶν τριῶν θυγατέρων ἀνὰ ἓν μέρος,

ἐν 275β, ἀριθ. 17.

30 - 215a

1692. Βεβαιωτικὸν γράμμα τῆς μ. Σιατίστης ἀπὸ 10 Ἰουλίου, δι' οὗ τῆς ἀδελφῆς ζητησάσης παρὰ τοῦ συνεταίρου τοῦ θανόντος ἀδελφοῦ τῆς τὸ μερίδιόν του, ὡς κληρονόμος του, τοῦ δὲ συνεταίρου φανερώσαντος ὠρισμένον ποσόν, ὅπερ ἔλαβεν ἡ ἀδελφή, «ὕστερον ἠθέλησεν αὕτη, κατὰ τοὺς νόμους, νὰ τὸν βάλῃ καὶ εἰς ἀφορισμόν, αὐτὸς δὲ ὁ πτωχός, ὡς εὐλαβής, ἐθέλησε καὶ ἔδωσεν ἀσλάνια 10 πρὸς τὴν ἀδελφήν, αὕτη δὲ τὰ ἔλαβεν καὶ εὐχαριστήθη καὶ πλέον δὲν τὸν ἐνώχλησεν»,

ἐν 275β, ἀριθ. 20.

31 - 217a

1693. Ἀπόφασις τοῦ ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου Σιατίστης, ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου, δι' ἧς ἐλύθη παράνομος γάμος, γενόμενος ἐνώπιον τοῦ κατῆ, μεταξὺ συγγενῶν, μετὰ καπινίου, διαρκέσαντος ἐπὶ 18 ἢ 20 ἔτη, «κατὰ συνεργείαν τοῦ μισοκάλου δαίμονος», καταβληθέντος τοῦ συμπεφωνημένου καπινίου πρὸς τὴν διαζευχθεῖσαν,

ἐν 275β, ἀριθ. 27.

32 - 228β

1696. Ἀπόφασις μ. Σιατίστης, 25 Ἀπριλίου, δι' ἧς, θανόντος τοῦ συζύγου ἀτέκνου, κληρονομοῦν τὸ $\frac{1}{3}$ ὁ πατὴρ τοῦ θανόντος, τὸ $\frac{1}{3}$ ἡ χήρα καὶ τὸ $\frac{1}{3}$ διατίθεται «διὰ τὴν ψυχὴν καὶ διὰ μνημόσυνα»,

ἐν 275β, ἀριθ. 2.

33 - 232β

1697. Ἀπόφασις τοῦ ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου Σιατίστης, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου, ὀρίζει, ὅτι ἐὰν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου, ἀποθάνῃ καὶ ἡ μόνη κληρονόμος τοῦ θυγάτηρ, μένει «ἡ μήτηρ αὐτῆς κληρονόμος, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, ἀποβάλλοντας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς τοῦ πατρός»,
ἐν 275β, ἀριθ. 37.

34 - 237β

1700. Ἐγγραφὸν ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου τοῦ καθ' ἡ Κῶ «πρὸς τοὺς παπὰδες καὶ τοὺς προεστῶτας Πάτμου καὶ τοὺς λοιποὺς ραγιάδες καὶ ἐξόχως εἰς τοὺς Πατέρας τοῦ μοναστηρίου»,
ἐν 226α, σ. 106.

«Στέλλω τὸν ἄνθρωπόν μου τὸν Ἀλῆν διὰ ἐπίτροπόν μου νὰ κυττάξῃ αὐτοῦ ὅσα κρισίματα ἔχουν καὶ ἄλλα ντάβια (= ἀγωγὰς) ὅ,τι τύχουν νὰ τὰ κυττάξῃ ὡς ἰδικόν μου πρόσωπον καὶ νὰ μὴν τολμήσῃ κανεὶς νὰ φανῇ ἐναντίος... ἔχουν τώρα δύο χρόνους ὅπου δὲν <μοῦ> ἔστειλαν τὸ διατεταγμένο πεσκέσι, ὅπου ἔδιδαν τῶν πρώτων καθήδων τὸ μοναστήρι καὶ ἡ Χώρα· τώρα <σᾶς> γράφω νὰ τὸ δώσετε τοῦ ἀνθρώπου ὅπου <σᾶς> στέλλω, τοῦ Ἀλῆ, καὶ εἶναι καλῶς δοσμένο...».

35 - 248α

1703. Πρᾶξις ἀπὸ 20 Νοεμβρίου, συνταχθεῖσα εἰς τὴν Καθολικὴν Ἐπισκοπὴν Σύρου,
ἐν 110β, σ. 330.

«...Ἐπειδὴ καὶ ὁ Μ. Β. τοῦ Π. νὰ ἔχῃ παιδιὰ μὲ τὴν πρώτην τοῦ γυναῖκα, ...καὶ τώρα ἐπιθυμᾷ νὰ ξαναπαντρευτῇ, διὰ τοῦτο ὁ ... Ἐπίσκοπος τοῦ παρὸν νησιοῦ, τὸν ἔκραξε διὰ νὰ ὀρδινάσῃ τὰ παιδιὰ τοῦ πρωτύτερα διὰ νὰ μὴν ἀπομένουν τὰ ὀρφανὰ παρατημένα. Καὶ ἔτσι ὁ λεγόμενος Μ., ἐδῶ παρὼν καὶ στεροχτὰ παύεται καὶ ὀμπλιγάζεται νὰ ἔχῃ τὰ παιδιὰ τοῦ μὲ τὰ πράγματά τωνε νὰ ἀναθραφοῦσι, ὥστε ποὺ νὰ γενοῦν τοῦ νόμου. Καὶ σὰν ἔρθῃ ἡ ὥρα νὰ παντρεύονται, νὰ τὰ προικίσῃ καὶ αὐτὰ σὰν καὶ τ' ἄλλα τοῦ παιδιὰ, τὰ μέλλοντα, καὶ νὰ δίνη στὸ καθένα τὸ προικί του, κατὰ ποὺ θέλει μεριτάρει καὶ θέλει πορευτῇ μὲ τὸν κύρη του καὶ κατὰ τὴν δούλεψι ποὺ θέλει τοῦ κάμει.

Μὲ τοῦτο ὅ,τι ὥρα χωρίσουν ἀπὸ λόγου του νὰ μὴν ἐμπορῇ νὰ τοῦ γυρέψουν, καμμιᾶς λογῆς ἀντροάδα τῶν πραγμάτων των, μόνο νὰ στέκονται σίγουρα τὰ πράγματά τωνε, ἤγουν τὸ προυνκὶ τῆς μάννας τῶνε καὶ ἡ πάρτη τῆς οἱ ἀγοράδες καὶ ὅ,τι ἄλλο τῆς ἐγγίζει...».

36 - 272a

1714. Ἀπόφασις τοῦ Ἐπιτροπικοῦ Κριτηρίου τῆς νήσου Σύρου ἀπὸ 15 Μαρτίου,

ἐν 110β, σ. 333 - 334, δι' ἧς κρίνεται, ὅτι τὰ τέκνα εἶναι ἀναγκαῖοι κληρονόμοι καὶ δὲν δύναται ὁ διαθέτης γονεὺς, ἄνευ ἀφορμῆς ν' ἀποκληρώσῃ τι τῶν τέκνων του.

37 - 278a

1715. Ἐνώπιον τοῦ ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου Σιατίστης, ἀπὸ 13 Ἰανουαρίου, οἱ σύζυγοι υἱοθετοῦν τὸν ἀδελφὸν τοῦ συζύγου, καθιστῶντες τοῦτον καὶ γενικὸν κληρονόμον των, ὀρίζοντες συγχρόνως ὅτι ἐν περιπτώσει θανάτου του, ἄνευ τέκνων, νὰ τὸν κληρονομοῦν οὗτοι, οἱ θετοὶ γονεῖς του, ἐν 275β, ἀριθ. 71.

38 - 281a

1717. Ἀπόφασις τοῦ Ἐπιτροπικοῦ Κριτηρίου τῆς νήσου Σύρου, ἀπὸ 26 Αὐγούστου,

ἐν 110β, σ. 335.

«...κατὰ τὸ συνήθειο τοῦ τόπου μας, ὅτι τὰ χρέη νᾶναι ἀνάμεσα τοῦ ἀντρογυνου, καθὼς τρέχει στὸν τόπον μας ἀπὸ τὴν ἀρχή...».

39 - 282a

1718. Συνθήκη εἰρήνης τοῦ Πασσάροβιτς, τῆς 21 Ἰουλίου, μετὰξὺ Αὐστρίας καὶ Τουρκίας καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης (27 Ἰουλίου ἰδίου ἔτους) Συνθήκης ἐμπορίου καὶ ναυσιπλοΐας, ἐν 436, τ. 1, σ. 298 - 327, δι' ἧς ἐπετράπη ἡ ἐλευθέρα ἐμπορικὴ ἐπικοινωνία διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης εἰς τοὺς Ἕλληνας, κεκτημένους εἰδικὰ προνόμια, παραχωρηθέντα αὐτοῖς ὑπὸ τῆς Αὐστρίας.

40 - 282β

1718. Ἀπόφασις διαζυγίου μ. Κῶ ἀμοιβαία συναινέσει «δι' ἃς αὐτοὶ οἶδασι αἰτίας»,
 ἐν 189, σ. 63. Ὅμοιαι ἀποφάσεις τῶν ἐτῶν 1726, 1765, 1782 καὶ 1788, τῆς
 ἰδίας μητροπόλεως, αὐτόθι, σ. 71, 96, 130 καὶ 134.

41 - 282γ

1718. Ἀπόφασις Ἐπιτρόπων τῆς νήσου Σύρου, ἀπὸ 26 Φε-
 βρουαρίου,
 ἐν 110β, σ. 337.

«...Ὅσο γιὰ τὰ ἐπίλοιπα πράγματα τοῦ ἄνωθεν σκλάβου, νὰ προβάρουνσι
 ποιός ἀπόθανε πρῶτα γῆ ὁ σκλάβος, γῆ ὁ κύρης τῶν παιδιῶ. Νὰ κάμουνσι
 κατὰ τὸ συνήθειο τοῦ τόπου, εἰς τέρμινο δέκα μέρες. Καὶ περάσοντας τὸ τέρ-
 μινο, νᾶναι τέλεια καὶ ἀτζάκιστη ἢ σεντέντζα». (Ὁ ἐκδότης νομίζει, ὅτι ἡ
 προθεσμία τῶν 10 ἡμερῶν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος προ-
 τιμήσεως. Νομίζω πιθανωτέραν τὴν ἐκδοχὴν — ἣν ἀποκρούει ὁ ἐκδότης — ὅτι
 πρόκειται περὶ τοῦ ἐθίμου, καθ' ὃ τὸν θανόντα ἐκληρονόμουν μόνον οἱ ἐπιζῶν-
 τες ἀδελφοί, ἀποκλειομένων τῶν τέκνων προαποβιώσαντος ἀδελφοῦ).

42 - 282δ

1718. Προικοσύμφωνον μονομερές ἐκ μέρους τῶν γονέων τῆς νύμ-
 φης, ἐν Σύρῳ, λόγῳ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου ἐν Σμύρνῃ,
 ἐν 110β, σ. 338.

«...Μὲ τοῦτο ὅποτε καιρὸς ἔρχῃ ἢ ἄνωθεν Φ. εἰς τὸν τόπον καὶ σταπιλη-
 ρηθῇ, νὰ εἶναι ἐδικά της... Νὰ μὴν ἡμπορῇ ἀπὸ τῆ ξενητιᾶ νὰ βάλῃ πίτροπον,
 μόνε νὰ τὰ τρώγουν οἱ γονεῖς της. Καὶ ἂν ἴσως καὶ τῆς καπιτάρῃ θάνατος
 εἰς τὴν ξενητιὰν καὶ ἔχῃ κληρονόμον, νὰ τὰ παίρῃ, ἀποθανόντας τῶν γο-
 νιῶν της...».

43 - 285β

1719. Προικοσύμφωνον ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου ἐν Σύρῳ, πρὸς τὸν
 υἱὸν της, συνταχθὲν μονομερῶς ὑπ' αὐτῆς ἀπουσιάζοντος
 τοῦ υἱοῦ,
 ἐν 110β, σ. 342 - 343.

44 - 286β

1720. Ἀπόφασις Ἐπιτρόπου καὶ Προεστῶν Σύρου, ἀπὸ 7 Ἰουλίου, ἐν 110β, σ. 346 - 347, ἀναγνωρίζουσα δανειστήν ὡς καταστάντα κύριον ἀκινήτου, κατεχομένου παρὰ τούτου πρὸς ἀσφάλειαν ἀπαιτήσεώς του, μετὰ γενομένην διακήρυξιν («εἰς τὸ τελάλι») τῆς πωλήσεως «νὰ γυρέψη τὴν προτιμή του» ἐντὸς προθεσμίας ὀκτὼ ἡμερῶν.

45 - 294α

1721. Γραπτὴ διατύπωσις ἐθίμου ἐν Μήλῳ, ἀπὸ 22 Ἰουλίου, ἐπὶ θέματος τῆς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομικῆς διαδοχῆς, ἐν 233α.

«Ἐπειδὴ καὶ παλαιὰ τάξις ἐξ ἀρχῆς καὶ εἰς τὸ παρὸν στέκει καὶ ὅλοι ἐπακολούθως ἔττι πολιτεύονται ὅσοι εἰς τὸ παρὸν νησιῖ κάτοικοι ραγιάδες εὐρίσκονται, οἱ γενομένη καμμιὰ ὑπανδρία καὶ συνοικέσιον δίδεται καὶ εἰς τὸ μέρος τοῦ ἀνδρός κατὰ τὸ εἶναι ὑποστατικά, πατρικὰ καὶ μητρικὰ ἢ ἐπίκτητα ἀπ' αὐτῶν. Ὅμοίως καὶ εἰς τὴν γυναῖκα τὰ ὅποια σὰν ἀνδρόγυνον χαίρονται, κυβερνοῦνται καὶ ζωοθρέφονται. Ἐπειτα κάνοντες παιδιὰ, δίδουν τοῦ καθενὸς παιδίου τὴν προαιρετικὴν κληρονομίαν ἢ προῖκα, τὰ ὅποια παιδιὰ ὄντας ἐνὸς πατρὸς καὶ μιᾶς μητρός, ἂν τύχη καθενὸς θάνατος, τὸ κληρονομοῦν τὰ ἄλλα παιδιὰ ὥσάν κληρονόμοι τοῦ πατρὸς καὶ μητρός. Μὰ ἂν τύχη θάνατος τῆς γυναικὸς καὶ ζῇ ὁ ἄνδρας, κληρονομοῦν τὰ παιδιὰ τῆς μητρός τους τὸ πρᾶγμα. Μὰ ἂν τὰ παιδιὰ ἀποθάνουν, δὲν κληρονομᾷ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ὁ πατέρας τους, ἀλλὰ οἱ πλέον σιμοὶ συγγενεῖς τῆς ἀπεθαμένης μητρός, ὡς πρᾶγμα ὁποῦ ἀπὸ τὸ γένος τους κατάγεται ὁμοίως ἂν τύχη θάνατος τοῦ πατρὸς τὰ παιδιὰ ζοῦν κληρονομοῦν τὸ πατρικὸν τους πρᾶγμα, μὰ ἂν τὰ παιδιὰ ἀποθάνουν καὶ ζῇ ἡ μητέρα τους δὲν τὰ κληρονομᾷ, ἀλλὰ οἱ πλέον σιμοὶ συγγενεῖς τοῦ πατρὸς. Πλὴν ἂν τὰ παιδιὰ εἶναι ἡλικίας καὶ θέλουν νὰ κάμουν διαθήκην ὅπου θελήσουν νὰ ἀφήσουν τὸ πρᾶγμα τους εἶναι καλὰ δοσμένον. Μὰ ἂν τύχη καὶ ἓνας ἄνδρας πάσῃ πρώτῃν γυναῖκα καὶ μ' αὐτὴν κάμῃ παιδιὰ καὶ αὕτῃ ἀπεθάνῃ καὶ ζοῦν τὰ παιδιὰ, ἔπειτα δευτεροῦπανδρευθῇ καὶ μὲ τὴν δεύτερην γυναῖκα κάμῃ παιδιὰ καὶ τύχη θάνατος τῶν πρώτων παιδίων καὶ δὲν κάμουν διαθήκην, τὸ πρᾶγμα τὸ μητρικὸν τους ὑπάγει εἰς τοὺς πλέον σιμοὺς ἐδικοὺς τῆς μητρός τους, καὶ ἂν ἔχουν καὶ πρᾶγμα πατρικὸν αὐτὸ μόνον κληρονομοῦν ἢ ἂν ζῇ ὁ πατέρας τους, ἢ ἂν εἶναι ἀπεθαμένος τὰ παιδιὰ του. Ἐτούτῃ ἢ κοινῇ καὶ παλαιὰ προπατορικὴ συνήθεια ἐφυλάχθη καὶ φυλάσσεται, εἰς ὅσα συμβεβηκότα ἐστάθησαν εἰς ὅλους μικροὺς καὶ μεγάλους, ὅθεν συντρέχομεν ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι μετὰ μεγάλης δεήσεως εἰς ὅποιον ἐκλαμπρότατον

την καὶ κριτὴν τὸ παρὸν τύχη... νὰ φυλάξῃ τὴν παλαιάν μας συνήθειαν καὶ τάξιν ὅπου ὅλοι ὁμοφώνως ὁμολογοῦμεν πὼς ἔτσι ἐφυλάξαμεν καὶ φυλάττομε κατὰ πῶς καὶ ὁ πολυχρονεμένος μας Βασιλέας μὲ χατσερίφη μᾶς ἐβεβαίωσεν ὅτι ἂν ἀλλέως καμμίαν φορὰν γενῇ ὁ φτωχὸς ραγιᾶς ὑπάγει ἄνω κάτω...».

46 - 299α

1722. Ἐνώπιον τοῦ ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου Σιατίστης, τὴν 21 Ἰουλίου, ἐνεφανίσθησαν ἀμφότεροι οἱ σύζυγοι καὶ συναινοῦντος καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς γυναικός, λόγῳ μακροχρονίου ἀνιάτου ἀσθενείας της, τοῦ συζύγου ἀναλαβόντος τὴν ὑποχρέωσιν χορηγήσεως ὠρισμένων πραγμάτων κατ' ἔτος πρὸς συντήρησιν τῆς γυναικός, ἐδόθη διαζύγιον, ἐν 275β, ἀριθ. 91.

47 - 299β

1722. Υἱοθεσία ἐνώπιον τοῦ ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου Σιατίστης, ἀπὸ 27 Ἰουλίου, ὑπὸ γραίας «μὲ τὸ νὰ εὐρίσκεται εἰς ἔσχατα γερατεῖα» τοῦ I.N. τούτου ὑποσχομένου «νὰ δείχνῃ εὐπείθεια, ὡσὰν ἰδίαν του μητέρα καὶ νὰ κάμῃ ὅλον τὸ ἔξοδον τῆς ζωοτροφῆς καὶ μετὰ τὸν θάνατον της, τὴν ἀκολουθίαν της ἅπασαν, μὲ ὄρκον καὶ ἀφορισμόν», ἐν 275β, ἀριθ. 90.

48 - 302α

1724. Ὅμοια ὑπόθεσις πρὸς τὴν κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 77 ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου, ἐπίσης στρατευθέντος τοῦ συζύγου καὶ ἀφάντου γενομένου ἐπὶ ὀκτὼ καὶ ἥμισυ ἔτη, ἐν 275β, ἀριθ. 94.

49 - 308α

1726. Ὁ πΚ. Ἱερεμίας ἠρνήθη νὰ χορηγήσῃ διαζύγιον εἰς εὐγενῇ φαναριώτισσαν, διότι ὁ σύζυγός της, ἀπολέσας τὸν ἓνα ὀφθαλμόν ἐξ ἀτυχήματος, τὴν ἀηδίαζε, παρὰ τὰς πιέσεις ἐπὶ τοῦ

πΚ. ὑπὸ τῶν ἐπιφανῶν συγγενῶν τῆς αἰτούσης. Ὁ πΚ. ἐπαύθη καὶ ὁ διαδεχθεὶς τοῦτον Παῖσιος ἐχορήγησε τὸ διαζύγιον,

ἐν 202, σ. 323.

50 - 310α

1729. Ἀπόφασις τῶν Ἐπιτρόπων τῆς Σύρου, ἀπὸ 21 Ἰουνίου, ἐν 110β, σ. 355 - 356.

«...ἐνεφανιστήκανε οἱ κληρονόμοι τοῦ Γ. Τ., ἡγουν Λ. Τ. καὶ τὰ ἐπίλοιπά του ἀδέλφια, ὅλα κλαίγοντας ἐναντίο εἰς ἓνα τεσταμέντο, ὅπου εἶχεν κάμει ὄντας ἄρρωστος μὲ τὴν πανούκλα, ὁ ἄνωθι Γ. Ἐτζί ἐζητήσαμεν νὰ ἰδιοῦμεν τὸ τεσταμέντο, τὸ ὁποῖον μᾶς τὸ ἐφέρανε καὶ ὕστερα μᾶς ἐφέρανε καὶ μαρτυρίες, ὅπου εἶχεν μεταλλάξει τὴν γνώμην του καὶ περισσότερο, πὼς τὸ ἔκαμε ἀστόχαστα καὶ ἐπάτησεν τὰ συνήθεια τοῦ νησιοῦ μας. Διὰ τοῦτο κρίνομεν καὶ ἀποφασίζομεν ὅτι τὸ λεγόμενον τεσταμέντο νὰ μὴν ἀξίζη τίποτις καὶ τὰ προουκιά του νὰ εἶναι τῶν κληρονόμων του, ἡγουν τῶν ἄνωθι...».

51 - 310β

1729. Ἀπόφασις τῶν Ἐπιτρόπων τῆς Σύρου, ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου, ὡς διαιτητῶν, ἐπὶ κληρονομικῆς ὑποθέσεως, ἐν 110β, σ. 350 - 351.

«...ἐνεφανιστήκανε τὰ παιδιὰ τοῦ Φ. Ρ...., ἔχοντας διαφορὰ ἀνάμεσα εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ ἀδελφοῦ τῶνε Μ., ὅπου εἶχεν κάμει τεσταμέντο καὶ ἀφῆκεν τὴν ἀδελφῆς του τῆς Ζ. μερικὰ πράγματα ...καὶ διὰ ἄλλα πράγματα ὅπου εἶχασιν ἀκόμα ἀδελφομοίραστα, ζητῶντας νὰ ἰδοῦμε τὰ παράπονά τῶνε καὶ νὰ τίς σιάσωμε. Ἐτζί ἐμεῖς γροικῶντας τῆς μιᾶς μεριᾶς καὶ ἄλλης τὰ δικαιώματα καὶ βλέποντας καὶ τὸ τεσταμέντο τῆς ...μᾶνας τῶνε, ὅπου εἶχεν ἀφήκει κάθε παιδιοῦ ξεχωριστὸ πρᾶγμα καὶ ἄλλα πολλὰ νὰ τὰ μοιράσουνε ἀλλήλως τῶνε. Καὶ τώρα βλέποντας πὼς ὁ ... Μ. ἀφῆκε τῆς ἀδελφῆς του ἐκεῖνα ποὺ τοῦ εἶχεν ἀφήσει ἢ μᾶνα του πρὸς τεσταμέντο καὶ ὅχι ἀπὸ τὰ ἀδελφομοίραστα, κρίνομεν καὶ ἀποφασίζομεν ὅτι ὅ,τι ἄφησεν τῆς ἀδελφῆς του ὅπου ἦτονε δικό του, φανερωμένο, νὰ εἶναι τῆς ἀδελφῆς του, καὶ καλὰ δοσμένο, ἀμὴ νὰ μὴν ἔχῃ ἢ λεγομένη Ζ. νὰ κάμῃ ἀπὸ τ' ἄλλα πράγματα, ὅ,τι εἶναι καὶ ἀπὸ τοὺς γονιούς της πλιὸ καλυτερεμένη. Ἀλλὰ καὶ ἂν εἶχεν καὶ χρέος τοῦ λεγομένου Μ., νὰ μὴν ἔχῃ νὰ κάμῃ τίποτις. Καὶ ἢ λεγομένη Ζ. στερκτὴ ὁμπροσθέν μας δὲν προτεντάρει νὰ ἔχῃ νὰ κάμῃ ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ἀδελφομοίραστα τίποτις...».

52 - 310γ

1729. Ἀπόφασις ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου τῶν Ἐπιτρόπων Σύρου, ἐν 110β, σ. 352, ἐπὶ τῆς ἐξῆς κληρονομικῆς διαφορᾶς.

Κατὰ τὴν ἐπιδημίαν τῆς πανώλους τοῦ 1728, ἀπέθανε πρῶτος ὁ πατὴρ καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τινὰς ἡμέρας τὰ δύο ἐκ τῶν τέκνων του· ἐδημιουργήθη διαφορὰ μεταξὺ τῆς ἐλευθέρας θυγατρὸς Ρ. καὶ τοῦ γαμβροῦ τῆς νυμφευμένης ἐτέρας θυγατρὸς, ἐκπροσωποῦντος τὴν σύζυγόν του. Διὰ τῆς ἀποφάσεως γίνεται δεκτόν, ὅτι ἐκ τῆς κληρονομίας δικαιούται νὰ λάβῃ ἡ Ρ. ἐν μερίδιον ὡς ἀτομικὴν μερίδα τῆς, ὡς κληρονόμος τοῦ πατρὸς τῆς καὶ ἐν μερίδιον ὡς κληρονόμος τῶν ἀδελφῶν τῆς. Ἡ δὲ ἔγγαμος ἀδελφὴ ἐν μερίδιον ὡς κληρονόμος τῶν ἀδελφῶν τῆς. Καὶ τοῦτο ὀρθῶς κατὰ τὸ ἐθιμικὸν δίκαιον τῆς Σύρου, διότι ἡ προικισθεῖσα θυγάτηρ δὲν μετεῖχε τῆς κληρονομίας τοῦ πατρὸς. Σημειωτέον ὅτι εἰς τὴν β' τάξιν ἐκαλοῦντο ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμοι οἱ ἀδελφοὶ τοῦ θανόντος καὶ ὅχι οἱ γονεῖς.

53 - 350α

1742. Νοταριακὸν («ἐμπατικοχάρτι») τῆς Χίου, ἐν 160α, Α', σ. 69 ἐπ.

«...ὁ Ν. Γ. ὡς πρόσωπον τῆς ἐκκλησίας τοῦ Τιμίου Προδρομοῦ Γερῆτα, ὁμολογᾷ ὅτι πὼς ἐμβατικῶνει πρὸς τὸν Β. Ν. ...τὰ σκαλιὰ ὅπου ἔχει ἡ ἐκκλησία εἰς τὸ Σηλημὰ ...νὰ τὰ δουλεύῃ ὁ Β. ὡς καλὸς ἀναστάτης καὶ νὰ μοιράζου(ν) τοὺς καρποὺς εἰς πέντε, τρία ὁ ἀναστάτης καὶ δύο ἡ ἐκκλησία καὶ ἀπὸ καιροὺς ἀπομοίρασης, τρία ἡ ἐκκλησία καὶ δύο ὁ ἀναστάτης καὶ γιὰ ἐμπατίκια βάζει ὁ Β. τὸν κόπον του καὶ ὅποτε εὗρεθῇ κλέπτῃς καὶ ἀναμελῆς νὰ ἐξέροχεται καὶ γιὰ τὸ παρὸν ἔχει τὸ παρὸν ἐμπατικοχάρτι, ἵνα τὸ ποιῶ(ν) χουζέτιον εἰς τὸν ἀφέντη τοῦ Καδῆ...».

Ὅμοια «ἐμπατικοχάρτια» ὑπάρχουν καὶ ἄλλα μὲ νοταριακὰ γράμματα τοῦ ἔτους 1750 ἐν 160α, Α', σ. 172 καὶ 221, τοῦ ἔτους 1751, αὐτόθι, σ. 249, τοῦ ἔτους 1752, αὐτόθι Β', σ. 77 καὶ 81, τοῦ ἔτους 1753, αὐτόθι, σ. 163, τοῦ ἔτους 1754, αὐτόθι, σ. 229 καὶ τοῦ ἔτους 1826, αὐτόθι, σ. 322.

54 - 358α

1747. Διαθήκη ἐκ Μήλου, ἐν 219α, σ. 449.

«...Ἀκόμη λέγει ὅτι τὸ πρᾶγμα ὁποῦ ἀφίνει τοῦ Πετράκη θέλει ὅτι ἂν κάμῃ ἀρσενικὸν παιδί, νὰ δίδῃ τὸ μισὸν ζῶντας καὶ μετὰ θάνατον τὸ ἄλλο μισὸ τόσον ὑποστατικὰ ὅσον καὶ ἄσπρα καὶ πάλιν τὸ παιδί του εἰς ἀρσενικὸν μέρος

τοῦ αὐτοῦ Πετράκη νὰ ὑπάγῃ, τίποτε ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα εἰς θηλυκόν, ἀμὴ πάντοτε εἰς ἀρσενικά ἀλληλοδιαδόχως νὰ δίδονται ὁμοίως καὶ κάθε ἄλλη κοντετζιὸ καὶ παραγγελία ὅπου τοῦ ἀφίνει· εἰδὲ καὶ ἀπὸ τὸν ρηθέντα Πετράκη δὲν ἤθελεν εὐρίσκεται ἀρσενικὸν μέρος, τὸ πρᾶγμα ὅπου τοῦ ἀφίνει μετὰ τὴν ἀποβίωσιν του νὰ δίδεται εἰς τὸν ἀδελφόν του ἥγουν εἰς τὸ παιδὶ τοῦ αὐθέντη Ἰωαννάκη, εἰ δὲ καὶ ἀπὸ αὐτὸν δὲν ἤθελεν εἶσται ἀρσενικὸν μέρος, ὅπου ὁ θεὸς νὰ μὴν δώσῃ, τὸ πρᾶγμα τόσον ἐκεῖνο ὅπου ἀφίνει τοῦ Πετράκη ὅσον καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἀφίνει τοῦ αὐθέντη Ἰωαννάκη νὰ πηγαίῃ εἰς τὰ παιδιά τοῦ ἀνεψιοῦ του Μιχαλάκη καὶ πάλιν αὐτὰ νὰ κάνουν τὰ ὅμοια εἰς τὰ ἀρσενικά μὲ κάθε κοντετζιὸ καὶ παραγγελίαν, ὡς καθὼς φαίνεται εἰς τὸ παρόν...».

55 - 360α

1748. Κληρονομικὴ διανομὴ ἐν Βολισσῷ τῆς Χίου,
ἐν 160α, Α', σ. 80 - 81.

«...ἐπέθανεν ἡ Σοφία ...καὶ ἔφηκε κληρονόμον τὸν ἄντραν της καὶ ἔφηκε καὶ παιδὶ θηλυκὸ καὶ ἐπῆγα(ν) εἰς τοῦ Μουπῆ (= Μουφτῆ) καὶ ἐβγάλα φετουφᾶ καὶ ἔβαλε κληρονόμους τὸ πάππου της καὶ τὸν ἄντρα της...».

Ἡ διανομὴ αὕτη ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὀθωμανικοῦ δικαίου, ἐφαρμοζομένου ἐπὶ κληρονομιῶν διὰ τοὺς ραγιάδες.

56 - 360β

1748. Νοταριακὴ πρᾶξις Βολισσοῦ Χίου, δι' ἧς πωλεῖται «ὁ ἥλιος», ἥτοι τὸ δικαίωμα τοῦ ἀνεγείρειν ὄροφον ὑπὲρ τὸν ὑπάρχοντα μιᾶς οἰκίας, δηλ. καθιεροῦται ἰδιοκτησία κατ' ὄροφον,
ἐν 160α, Α', σ. 81.

57 - 378α

1755. Φιρμάνιον σ. Σουλεϊμάν, ἀπὸ 1 Ἀπριλίου, δι' οὗ ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἀναλαμβάνοντας κατ' ἀποκοπὴν τὴν εἰσπραξίν τῶν φόρων τῶν νήσων, νὰ μεταβιβάζουν τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς ἄλλους,
ἐν 226α, σ. 104.

58 - 392a

1761. 'Απόφασις ἐν Σύρῳ, ἀπὸ 25 'Οκτωβρίου, περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ δικαιώματος προτιμήσεως, ἐν 110β, σ. 372.

'Απόφασις τοῦ Κοινοτικοῦ Κριτηρίου τῆς Σύρου, δι' ἧς κρίνεται ὅτι ἡ γενομένη πώλησις παρὰ Συριανοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν κατὰ παράβασιν τῶν περὶ προτιμήσεως ἐθιμικῶν κανόνων δικαίου, εἶναι ἄκυρος, νομίμως δὲ τὸ Κριτήριο προβαίνει εἰς τὴν μεταβίβασιν τοῦ ἀκινήτου εἰς τὸν ἐν Σύρῳ συγγενῇ τοῦ πωλητοῦ, δηλώσαντα τὴν βούλησίν του περὶ ἀγορᾶς. Σημειωτέον, ὅτι καὶ ὁ πωλητὴς προέβλεψε τὴν περίπτωσιν καὶ ἐν τῷ πωλητηρίῳ ἀνέγραψε «πὼς ἂν τύχη καὶ εἶναι προσσιμὰ ὅπου τὸν ἐγγίζει, τὰ τὸ παίρνου».

59 - 392β

1761. 'Απόφασις ἀπὸ 14 'Απριλίου, τοῦ καδῆ τῆς Σύρου, τοῦ 'Επιτρόπου καὶ τῶν Προεστῶν, ἐν 110β, σ. 368.

'Απορρίπτεται ἀξίωσις τοῦ I. B. διεκδικοῦντος ἀφ' ἐνὸς καταβολὴν πρὸς αὐτὸν ὀφειλῆς τῆς ἀδελφῆς του καὶ ἀφ' ἐτέρου ἀκίνητα δῆθεν ἀνήκοντα εἰς τὴν κυριότητά του. 'Η ἀπόφασις εἶναι σημαντική, διότι δι' αὐτῆς τὸ Δικαστήριο ἀποφαίνεται ὅτι μαρτυρικαὶ ἀποδείξεις δὲν ἰσχύουν προκειμένου περὶ διεκδικήσεως ἀκινήτων καὶ κατὰ τοῦ περιεχομένου ἐγγράφων, ὅτι ἡ πάροδος μιᾶς 40ετίας ἐπιφέρει ἀπόσβεσιν τοῦ δικαιώματος τοῦ διεκδικοῦντος καὶ ὅτι ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν δικαστικὴν κρίσιν καὶ ἡ ἔκδοσις ἀποφάσεως δὲν δημιουργεῖ δεδικασμένον, τοῦ προσφυγόντος δυναμένου νὰ προσφύγῃ ἐκ νέου εἰς ἄλλο δικαστήριο.

60 - 396a

1763. Γάμος διὰ κεπηνίου ἐν Κπ., μνημονεύεται ἐν 139, σ. 85.

61 - 396β

1763. Νοταριακὴ πρᾶξις ἐν Βολισσῷ Χίου, δι' ἧς μετὰ τῆς ἐγγονῆς τοῦ Μ.Λ., κληρονομούσης τὸν πατέρα της καὶ τὴν ἀδελφὴν τούτου (θείαν της), συγκληρονομεῖ καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ πάππου της, ἐν 160a, Β', σ. 193 - 194.

62 - 396γ

1763. Νοταριακὸν γράμμα διανομῆς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίας ἐν Βολισσῷ Χίου, δι' οὗ τὸν ἀποβιώσαντα Σ.Χ. κληρονομοῦν αἱ δύο ἀδελφαί του καὶ ὁ ἐξάδελφός του, ἐν 160α, Β', σ. 203 - 204.

63 - 400α

1764. Γάμος διὰ κεπηνίου ἐν Κπ., μνημονεύεται ἐν 139, σ. 86.

64 - 400β

1764. Διὰ νοταριακοῦ γράμματος ἐν Βολισσῷ Χίου, ὁ σύζυγος δωρεῖται ἐν ζωῇ πρὸς τὴν σύζυγόν του ὠρισμένα ἀκίνητα καὶ κινητά, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅπως μετὰ τὸν θάνατον τῆς δωρεοδόχου περιέλθουν τὰ δωρηθέντα εἰς τὰ τέσσαρα τέκνα των, μὴ δικαιομένης τῆς δωρεοδόχου «*να τὰ δώση εἰς ἕτερον πρόσωπον, ὡς καθὼς τὸ ἔκαμα καβοῦλι*», ἐν 160α, Β', σ. 234.

65 - 400γ

1764 - 1768. Ὁ ἡγούμενος τῆς Μονῆς Ἀγίας Λαύρας Καλαβρύτων Ἀνθιμος φέρει ἐκ Κωνσταντινουπόλεως «*δύο φερμάνια, τὸ ἓνα διὰ να μὴ κληρονομοῦν οἱ συγγενεῖς τοὺς καλογήρους μετὰ τὸν θάνατόν τους, τὸ ἄλλο διὰ να μὴ κόπτουν οἱ ξένοι τὸν λόγκον τῆς Μονῆς καὶ να μὴ ρίπτουν τὰ πράγματά τους, τὰ ζωντανά, εἰς τὸν τόπον τῆς Μονῆς*» ἐν τῷ Κτιτορικῷ τῆς Μονῆς, ἐν 219α, σ. 47.

66 - 422β

1773. Ἀπόφασις μ. Κῶ, περὶ διαζυγίου, ἐν 189, σ. 117.

«...ἔβαλεν κατεπάνω μας εἰς τοὺς παρόντας καιροὺς μυρίους καὶ πολλοὺς ἐξωτερικοὺς, ὥστε δὲν ἦτο δυνατόν να τὸ ἀποφύγωμεν... Ὅθεν... βαλόντες

καὶ τοὺς ἐξωτερικοὺς ἐπάνω μας, εἰς τοὺς παρόντας ἀκαταστάτους καιροὺς, τὸν ἐχωρίσαμεν καὶ ἀκουσίως...».

67 - 449a

1776. Ἀπόφασις ἀπὸ 10 Ἀπριλίου τοῦ δραγουμάνου τοῦ στόλου Νικολάου Μαυρογένους, περὶ προϋποθέσεων ἀνακλήσεως διαθήκης, ἐν Νάξῳ,

ἐν 351β, σ. 370 - 371.

«...κατὰ τοὺς νόμους ἡ πρώτη διαθήκη ἰσχύει καὶ ἂν κάμη ἄλλην, πρέπει νὰ ζήσῃ τρεῖς μῆνας καὶ ἔττι νὰ χαλασθῇ ἡ πρώτη καὶ ἂν χαλάσῃ καὶ τὴν ἄλλην, πρέπει νὰ ζήσῃ σαράντα ἡμέρες...».

68 - 456a

1778. Διαμαρτυρία τασσάρων δανειστῶν ἐναντίον ὀφειλέτου των, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ πωλήσῃ ἀκίνητόν του, πρὸ τῆς ἐξοφλήσεως τῶν χρεῶν του,

ἐν 110β, σ. 387.

69 - 457a

1779. «...ἦλθε προσταγή (τοῦ σουλτάνου πρὸς τὸν πΚ.) διὰ τὰ φορέματα καὶ σαρίκια τῶν γυναικῶν τε καὶ ἀνδρῶν», ἐν 202, σ. 563, κατὰ παράβασιν τῆς συνθήκης τοῦ Κιουτσούκ Καϊναρτζή.

70 - 457β

1779. Συνθήκη τῆς 10 Μαρτίου τοῦ Ἀϊναρλή Καβάκ, μεταξὺ Ρωσίας καὶ Τουρκίας, περὶ ἐρμηνείας ἄρθρων τινῶν τῆς Συνθήκης τοῦ Κιουτσούκ Καϊναρτζή (πρβλ. ἄνωτ., ἀριθ. 425), ἐν 27, τ. Δ' (1972), σ. 421.

71 - 457γ

1779. Πρακτικὸν τοῦ ρουφετίου τῶν μπακάληδων, ἐν Μοσχόπολει, ἐν 82α, σ. 15 ἐπ.

«...ἡμεῖς οἱ ἐκ τοῦ ρουφετίου τῶν μπακάληδων βλέποντες πολλὰ ἄτοπα ὅπου γίνονται εἰς τὸ ἡμέτερον ρουφέτιον, ...θεσπίζομεν ὅρους...Οἱ Πρωτο-

μαῖστορες νὰ τιμῶνται κατ' ἐξοχήν, καθ' ὅτι οὗτοι ἀναλαμβάνουσι τὰς φροντίδας τῶν μικροτέρων, ἐὰν δὲ κανεὶς φανῇ ἀπαθὴς εἰς τὴν προσταγὴν αὐτῶν νὰ διωχθῇ τοῦ ρουφετίου, ὥς ὀλέθριος καὶ ἐπιζήμιος. . . "Οταν ἔρχεται ὀλίγη πραγματεία καὶ ὑπάρχη ἀναμεταξύ μας ἀνταγωνισμός, τότε διὰ νὰ μὴ ζημιωθῇ κανεὶς διορίζομεν τὸν . . . τὸν . . . τὸν . . . τὸν . . . τὸν . . . καὶ τὸν . . . νὰ κάμνουν αὐτοὶ πρῶτον τὴν ἀγορὰν καὶ κατόπιν τὴν ἀδελφικὴν διανομὴν εἰς κάθε μέλος τοῦ ρουφετίου. Ἐὰν ἄλλος λάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀγορὰν, θὰ εἶναι τέκνον τῆς ἁμαρτίας καὶ ἀποσυνάγωγος τοῦ ρουφετίου." Οταν ὑπάρχη πλούσιον τὸ πρᾶγμα, τότε ἔχει τὴν ἄδειαν κάθε ἓνας νὰ κάμῃ ἀγορὰν ὅπως ἡμπορεῖ, οὐχὶ ὅμως ἔξω τῆς πολιτείας νὰ ἐξέλθῃ καὶ νὰ καρτερέσῃ τὴν πραγματείαν, ἀλλὰ νὰ ξεφορτωθῇ πρῶτον αὕτη εἰς τὴν πλατεῖαν καὶ ἀκολούθως νὰ λάβῃ χώραν ἢ ἀγορά. "Οταν ἐν μέλος τοῦ ρουφετίου ἔχῃ ἀνάγκην νὰ προσλάβῃ ὑπηρέτην καὶ βοηθόν, νὰ δηλώσῃ τοῦτο καὶ κατόπιν νὰ τὸν προσλάβῃ εἰς τὸ ἐργαστήριόν του. Τὰ μικρὰ καὶ ἀνήλικα παιδιά νὰ ὑπηρετήσουν τρία χρόνια, τὰ μεγαλύτερα δύο μόνον τοιαῦτα καὶ ὁ πρῶτος μισθὸς νὰ εἶναι δέκα γρόσια καὶ σὺν τῷ χρόνῳ νὰ γίνῃ ἡ σχετικὴ αὐξησης. Ἐὰν τύχῃ ἓνας ἀδελφὸς νὰ ἀδικῇται, νὰ ὑβρίζεται, νὰ ἀτιμάζεται, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἀλλοῦ τὸ δίκιον, παρὰ μόνον νὰ ἀναφέρῃ τοῦτο εἰς τὸ ρουφέτιον, τὸ ὁποῖον θὰ ἐπιβάλῃ τὴν πρέπουσαν τιμωρίαν. . . Ἀπαγορεύεται ὁ συνεταιρισμὸς μὲ ἀλλόθρησκον καὶ τιμωρεῖται οὗτος μὲ ἀποβολὴν τοῦ ρουφετίου. . .

72 - 463α

1781. Διὰ νοταριακοῦ γράμματος ἐν Βολισσῷ Χίου διανέμεται ἡ κληρονομία πατρὸς καὶ υἱοῦ μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μάμμης τοῦ τέκνου, ἀφοῦ λάβῃ καὶ ἡ μήτηρ τοῦ τέκνου μικρὸν μερίδιον «διὰ τὸ γάλα»,
ἐν 160α, Α', σ. 239 - 240.

73 - 463β

1781. Διὰ νοταριακοῦ ἐμβατικίου παραχωρεῖται ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων ναοῦ τῆς περιοχῆς Χίου ἐλαιῶν εἰς ἐμφυτευτὴν ἐλαιολάδου βάρους δύο πιντῶν, τὴν πρώτην Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους,
ἐν 160α, Α', σ. 250 - 251.

74 - 469a

1784. Διαταγή τοῦ Τούρκου ἀντιπροσώπου τῆς Σάχ Σουλτάνας πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Σύρου, διατασσομένους νὰ ὑπακούουν εἰς τὸν ἀναδιορισθέντα κοτσάμπασην Γ., ἐν 110β, σ. 391 - 392.

«...ὅποιος θὰ φανῇ ἐνάντιός του... θὰ παιδευθῇ βαρέως. Ἀκόμη δὲ καὶ ὁ Δεσπότης (τῶν Καθολικῶν) νὰ μὴν ἀνακατώνεται εἰς τὶς κοσμικὰς ὑποθέσεις, ἀλλὰ νὰ κυττάζῃ τοὺς παππάδες του καὶ τὶς ἐκκλησίες κατὰ τὸ οὖνί του...».

75 - 473a

1785. Ἀπόφασις ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου Βενετίας ἀπὸ 2 Αὐγούστου, δι' ἧς χορηγεῖται διαζύγιον εἰς τὸν σύζυγον, διότι ἡ σύζυγός του, ἐπὶ τῇ φήμῃ τοῦ θανάτου του, ἤλθεν εἰς β' γάμον μετ' ἄλλου· ἡ σύζυγος, θεωρουμένη μοιχαλὶς, ἀπαγορεύεται νὰ συζῇ τοῦ λοιποῦ μετὰ τοῦ δῆθεν β' συζύγου· ὁ δὲ ἱερομόναχος, ὁ τελέσας τὸν β' γάμον, ἄνευ ἐπισκοπικῆς ἀδείας, τιμωρεῖται διὰ διετοῦς ἀναστολῆς ἀπὸ πάσης θείας λειτουργίας,

ἐν 224a, σ. 64 - 65, ἐκ τῆς Στάμπας τοῦ κόμητος Παύλου Χαρμπούρη, ἀριθ. 10.

76 - 485a

1788. Ναυλοσύμφωνον ἀπὸ 12 Αὐγούστου ἐν Σύρῳ, ἐν 110β, σ. 398.

«Ἐφανίστησα(ν) στὴ παρὸ Καντζηλλερία τὰ δύο κάτωθεν μέρη καὶ κάνουν τὸ παρὸ κοντράτο, ἓνα μέρος οἱ... ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ караβοκύρης Μ. Γ. παριανός. Οἱ ἄνωθεν ναυλώνουνε τὸν караβοκύρη νὰ πᾶνε μὲ τὸ καγίκι του στὴν Μανταλία νὰ τὸ φορτώσουνε σταφίδα, ἢ ὅ,τι ἄλλο πρᾶγμα βάλλου(ν), τ' ὅποιο καγίκι τὸ πιάνουνε σκόρσο (= ἐλεύθερο) δίχως ὁ караβοκύρης ἢ οἱ σύντροφοί του νὰ ἡμποροῦνε νὰ βάλουνε πρᾶμα ἕως πρᾶμᾶτια μέσα καὶ πηγαίνοντας καὶ ἔρχοντας, καλὸ καταβόδιο, νὰ ξεφορτώνουνε τὸ πρᾶγμα καὶ νὰ δώσουν τοῦ караβοκύρη διὰ ναῦλο γρ. 85 καὶ διὰ σταλίδια ὑποσκέβεται ὁ караβοκύρης νὰ κἀνῃ σταλίδια ὅσες ἡμέρες ἤκαμε τὸ ἄλλο καγίκι καὶ μιὰ ἡμέρα παραπάνω καὶ περάσοντας ἢ σταλίδα τους, καὶ ὅσες ἡμέρες περάσουνε νὰ πλερώνουν τοῦ караβοκύρη 5 γρ. τὴν κάθε ἡμέρα...».

77 - 485β

1788. Παρά τοῦ ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου Σιατίστης ἐχορηγήθη διαζύγιον τὴν 14 Ἰουνίου πρὸς γυναῖκα, ἥς ὁ σύζυγος ἀπὸ ὀκτὼ ἐτῶν ἦτο ἄφαντος, στρατευθεὶς ὑπὸ τῶν Τούρκων, ἐφ' ὅσον ἀπεδείχθη διὰ μαρτύρων, ὅτι καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα οὐδεμίαν ἔδωσεν εἶδησιν, ἐν 275β, ἀριθ. 92.

78 - 493a

1790. Ἀπόφασις τοῦ κριτηρίου Σύρου ἀπὸ 13 Νοεμβρίου, ἐν 110β, σ. 403 - 404.

Κρίνεται τὸ προβαλλόμενον δικαίωμα προτιμήσεως παρὰ τινος συγγενοῦς τοῦ πωλητοῦ, δι' ἐκποιηθὲν παρ' αὐτοῦ ἀκίνητον. Προκύπτει ὅτι ἡ πώλησις ἀκινήτου δὲν ἦτο ἄκυρος, ἀλλὰ διαρρηκτὴ. Ἐπίσης, ὅτι «...ἐπιάσαμε τὸ καπίτουλο ὅπου ἔχομε ἐκ παλαιόθες, διὰ ὅλη τὴν Κοινότη, περὶ ἀπάνω εἰς αὐτὴ τὴν διαφορὰ τῶν ξενιτεμένων, ποὺ λείπουνε ἀπὸ τὸν τόπο, τὸ τί λογιῆς ἀκολουθᾷ νὰ ἔχουνε τὴν προσσιμιὰ τῶνε. Πόσον καιρόνε καὶ ποιοὶ νὰ ἔχουνε τὴν κοράτηξι νὰ τοὺς ἀβιζάρουν. Τ' ὁποῖο μας καπίτουλο ξεδιαλύζει καὶ λέγει, πὼς ὄντας πουληθῇ κανένα πράγμα ἀκίνητο, οἱ ξενιτεμένοι νὰ ἔχουνε ἓνα χρόνο διορία, περὶ νὰ τῶν μηνῶνε, νὰ τὸ μαθαίνουνε. Καὶ τὸ ὅμοιο καπίτουλο ξεδιαλύνει καὶ χρεώνει, ὅτι οἱ δικοὶ τοῦ πουλημένου πράγματος νὰ ἔχουνσι χρέος νὰ τῶνε μηνῶνε, ἀφοῦ πουληθῇ τὸ πράγμα, ὡς ἓνα χρόνο. Καὶ περᾶσαντας ὁ χρόνος, ἢ τῶνε μηνύσανε ἢ δὲν τῶνε μηνύσανε, νὰ μὴν ἔχουνε πλεόκαμμιὰ πρετεντζιόνε τῆς προσσιμιᾶς καὶ τὸ πράγμα νὰ εἶναι καλὰ πουλημένο, ἀπάνω στὸν ἀγοραστή...».

79 - 494a

1791. Ἀπόφασις ἀπὸ 15 Ἰανουαρίου Προεστώτων τῆς νήσου Σύρου, ἐπέχουσα θέσιν ἐρμηνευτικῆς πράξεως ἐθίμων, ἐπὶ τοῦ θέματος ὀφειλῶν ὑπ' ἐνέχυρον, ἐν 110β, σ. 404 - 405.

«Διὰ ταῦ παρόντος μας φανεροῦ γραμμάτου δίνομε ἄσφαλη μαρτυρία διὰ ὅλους ἐκείνους τῶν ὁποίων ἀγγίζει ἢ καὶ ὅπου ἡμπορεῖ νὰ τῶν ἀκολουθήσῃ καὶ λέμεν, ὅτι εἰς ὅλους ἐκείνους ὅπου τῶνε ἀκολούθησεν χρέος, μὲ τὸ νὰ ἐδάνεισαν ἄσπρα μὲ ὁμολογίες καὶ μὴν ἔχοντας νὰ πλερώσουν τὸ χρέος τῶνε, ἐγινούντανε κουραμᾶς μὲ ράτα (= διανομὴ ἐντὸς προθεσμίας) εἰς ὅλο τῶνε τὸ στάμπιλε καὶ μόμπιλε καὶ τὸ ἐπαίοντανε ὅλοι ἐκεῖνοι ὅπου τῶν εἴχασι δανείσει

μὲ ὁμολογίες καὶ νιτερέσσο διάφορον, ὁ καθ' ἓνας κατὰ τὸν ἀριθμὸ τῆς ὁμολογίας του καὶ καθὼς ἤθελε τὸν ἀγγίζει ἀπάνω στὴ ράτα ὅπου ἤθελεν γίνει. Ἀμὴ ξεδιαλύζομε πὼς ὄντας ἤθελε τύχει καὶ ἐκεῖνος ὁ ντεμπιτάρης (= ὀφειλέτης) τοῦ ὁποίου τὸ στάμπιλε καὶ μόμπιλε ἐγινούντανε κουραμᾶς ἀπάνω στὶς ὁμολογίες ὅπου ἐχρώστα, ἤθελεν τύχει, λέμεν, αὐτὸς νὰ ἔχη καὶ νὰ βαστᾷ στὸ χέρι του ἓναν ἀμανάτι (ἐν προκειμένῳ, ὄχι ἐνέχυρον ἢ ὑποθήκην, ἀλλ' ἀποδειξιν τοῦ δανείου), μίαν θύμησην, ὅπου νὰ τοῦναι δοσμένη δίχως νιτερέσσο διάφορον, αὐτὸ ἔχει νὰ βιαίνῃ (= βγαίνῃ) λίμπερο, τὸ πρῶτο καὶ γερό, ὅσον εἶναι, ἀπὸ ὅλο του τὸ στάμπιλε καὶ μόμπιλε, δίχως νὰ τοῦ ἀκολουθήσῃ ράτα, ὡς καθὼς ἐδῶ στὸ νησί μας ἀκόμα δὲν ἐστάθηκε, μήτε ἔγινε, εἰς ἄσπρα ὅπου δὲν ἐδανείστησαν μὲ νιτερέσσο διάφορον καὶ ἦτονε γιὰ ἀμανάτι ἢ κομεσσιόνα δὲν τῶνε ἀκλουθοῦσαν ράτα. Τοῦτο ἀποφασίζομε καὶ δίδομε τὸ παρὸν γραμμένο εἰς διαφέντεψιν εἰς τὸν κάθε ἓναν ὅπου θέλει τύχει...».

80 - 494β

1791. Ἀπόφασις Ἐπιτρόπων καὶ Προεστώτων τῆς Κοινότητος Σύρου, ἀπὸ 15 Ἰουλίου, προσδιορίζουσα τὴν ἔκτασιν τῆς ἐξουσίας τῶν Ἐπισκόπων πρὸς ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης, ἐν 110β, σ. 406 - 407.

«... ἡ γνώμη καὶ τὸ τέλος τόσον τῶν προλεγομένων προγόνων μας ὅσον καὶ ἡ ἐδική μας, κατὰ τὸ παρὸν, ἐστάθη πάντα νὰ διορίσωμεν διὰ μερικὸν καὶ μόνον κοιτὴ τὸν ἐκλαμπρότατο Ἐπίσκοπο τοῦ Νησιοῦ μας, ὁ ὁποῖος νὰ ἐξετάζῃ, νὰ κρίνῃ καὶ νὰ ἀποφασίζῃ ὅ,τι διαλαμβάνουσι τὰ ἴδια τὰ τεσταμέντα καὶ προιχοχάρτια κατὰ τοὺς νόμους καὶ τὰ συνήθεια τοῦ τόπου μας καὶ ἐτοῦτο μὲ τέλος νὰ μὴν τρέξουσι ζημιές καὶ ἐξοδες ἀνάμεσα σ' ἐκείνους ὅπου ἐγκαλιοῦνται, ὡς καθὼς ἐτύχαινε, ἂν ἓνα ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη ἐμποροῦσε νὰ συντρέξῃ ἔξω ἀπὸ τὸν τόπο μας, εἰς ἄλλους κοιτάδες... Καὶ ὅποιαν ἄλλη ἀπόφασις θέλει εὑρεθῇ, ἡ ὁποία νὰ εἶναι μάλιστα ἐναντία εἰς τὰ συνήθεια καὶ καπίτουλα τοῦ τόπου μας, κατὰ τὰ ὁποῖα ἐκρίνασι ὡς τώρα οἱ ... Ἐπίσκοποι, ἀπάνω εἰς κοσμικὰς ὑποθέσεις, ὡς ἄνωθεν, νὰ γροικένται νοῦλα καὶ ἀνωφέλεφτη καὶ ὥσάν νὰ μὴν ἦτο δοσμένη...».

81 - 526β

1796. Συνεταιρικὸν δύο ἱατρῶν ἐν Λάρνακι Κύπρου, δεκαετοῦς διαρκείας, περὶ διανομῆς ἐξ ἴσου τῶν ἀμοιβῶν των, ὡς καὶ τῶν δαπανῶν διὰ φάρμακα, ἐν Κυπ. Χρ. 7 (1930), σ. 231 - 232.

(Ὁ ἀνώνυμος συντάκτης βεβαιοῖ αὐτόθι, σ. 230, ὅτι τοιοῦτοι συνεταιρισμοὶ ἦσαν συνήθεις ἐν Κύπρῳ, τὸν 17 αἰῶνα).

82 - 546a

1798. Ἀπόφασις τοῦ Κοινοτικοῦ Κριτηρίου Σύρου, ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου,
ἐν 110β, σ. 416 - 417.

«...τὸν ὁποῖον ἀγέρα εἶχε τότε χαρίσει ὁ λεγόμενος Α. τῆς κόρης του Π., ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια, καθοὺ ἐφανερώθηκε εἰς τὴν παρουσία μας καὶ ἦτανε καὶ ἐγροικόντανε, ἕως τὴν σήμερον τῆς ἐξουσίας της καὶ ποτὲς δὲν τῆς ἐκάμανε καμμιὰ ἀνόχλησις οἱ γονεῖς της ἀπάνω εἰς αὐτό. Καὶ τὴν σήμερον... ἐγύρεψεν ὁ ἄνωθεν Α. νὰ ἀρνηστῇ τὴν χαρισιὰν αὐτήν, λέγοντας πὼς ἐγὼ ἐχάρισα μὰ δὲν κουμαντάριζα νὰ χαρίσω, ἔστοντας καὶ τὸ σπίτι κατεβαίνει ἀπὸ τὴν γυναῖκα μου. Λοιπὸν ἐμεῖς ἐδῶ παρὸν καὶ ἡ γυναῖκα του καὶ ἐξετάζοντάς τηνε μᾶς ἐφάνερωσε πὼς ἦτανε μὲ τὴν γνώμην της καὶ τὸν ἐχάρισα(ν) τὸν ἀγέραν αὐτόν. Καὶ ἀνκαλὰ καὶ νὰ ἐγύρευγαν οἱ λεγόμενοι γονεῖς τῆς Π. ἀπόδειξιν μὲ γράμμα τῆς χαρισιᾶς αὐτηνῆς καὶ δὲν εὐρέθηκε, ὅμως μὲ ὅλο τοῦτο, ἔστοντας καὶ νὰ μᾶς τὸ μεταφανερῶσουν, πὼς τὸν εἶχανε χαρίσει, διὰ μερικὰ χρόνια, καθοὺ λέμεν ἄνωθεν. Κρίνομεν καὶ ἀποφασίζομεν, ὅτι ἡ χαρισιὰ εἶναι καλὴ καὶ ἀμετάθετη εἰς τὸ ὄνομα ὅπου τὴν ἐκάμασι οἱ γονεῖς τῆς Π., καὶ νὰ εἶναι πάντα τῆς ἐξουσίας της καὶ οἱ γονεῖς της δὲν ἔχουν κανένα γιουὺς (= δικαίωμα) καὶ δικαίωμα ἀπάνω εἰς αὐτὸ νὰ ἀναχλίζουν...».

83 - 552a

1799. Ἐκθεσις τοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ καντζηλλιέρη τῆς Σύρου,
ἐν 110β, σ. 418 - 419.

«...Λοιπὸν ὁ Ἐπίτροπος ἐπραξε κατὰ τὸ συνήθι ὅπου ἔχομε ἐδῶ ἀπάνω στὸ νησί μας, καθὼς εἶναι καὶ τρέχει ἐξ ἀρχῆς. Ἐβαλε κοινὸ τελάλη, γιὰ δυὸ βολές, ὅποιος εἶναι ἐκεῖνος ὅπου ἔχει νὰ λαβαίνει, μὲ τὴν διγορία τῶν δέκα ἡμερῶν νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ φανερωθῇ εἰς τὴν Καντζελλαρία, μὲ τὴν ὁμολογία του, κ' ἀκόμα ὅποιος εἶναι πρόσσιμος, νὰ γένῃ ἐγγυητής, νὰ πάρῃ πράγματα. Λοιπὸν ἐρχομένη ἡ διγορία καὶ περασμένη διὰ μερικὸν καιρὸν, ἦλθανε ὅλοι τους καὶ ἐκάνανε συγκατάβασιν, ἀπάνω στὰ πράγματά τους, τὰ ὅποια ἀποκομμένα, κατὰ τὸ συνήθι, μὲ δύο τίμιους καὶ ἄξιους ἀποκαφτάδες, ἀπ' τὰ ὅποια τῆς ρεξερβάρουνε τὸ σπίτι ὅπου ἔχουνε εἰς τὴν Χώρα, πλησίον τῆς...τ' ὅποιο τ' ἀφήνουνε ὅλοι οἱ χρεοφειλέτες, μὲ καλήν τωνε καρδιά, διὰ κυβέρνησί τωνε. Καὶ νὰ μὴν ἐμπορῇ κανεὶς ἀπὸ τοὺς χρεοφειλέτες νὰ τὴν πειράξῃ ἀπάνω εἰς αὐτό, ἐπειδὴ τις καὶ νὰ ἔγινε μὲ τὴν γνώμην ὁλονῶν».

Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν, τόμος ΜΓ'

84 - 563β

1801. Νοταριακή παραίτησις ἀπὸ κληρονομίας ἐν Βολισσῷ Χίου, ἐν 160α, Β', σ. 315 - 316.

«...ὁμολογᾷ ὁ Σ. Μ. Ἐπειδὴ τις καὶ εἶχε τὴν κόρην τοῦ Γ. Κ. γυναῖκα του καὶ τῆς ἀκολούθησε θάνατος στὴν γέννα ἀπάνω καὶ ἔφηκε τὸ ἀνήλικον παιδί, ὁμολογᾷ ὁ ἄνωθεν Σ. Μ., πὼς παραιτεῖ τὴν προῖκα τῆς συζύγου του τοῦ πεθεροῦ του καὶ τῆς πεθερᾶς του διὰ ζωοτροφὴν τοῦ ἀνηλίκου, ἂν ζῇ τὸ παιδί νὰ εἶναι τοῦ παιδίου, εἰ μὲν καὶ ἀκολουθήσῃ θάνατος... μόνο νὰ εἶναι τοῦ παπποῦ καὶ τῆς Καλῆς μας τὰ χωράφια καὶ τὰ ροῦχα τῆς κόρης τους...».

85 - 582α

1804. Αὐτοκρ. διάταγμα τῆς 27 Σεπτεμβρίου «περὶ τῆς προστασίας τῶν ραγιάδικων караβιῶν», ἐν 226α, σ. 108.

«α) νὰ εἶναι εἰς τὸ ἐξῆς σερμπέρηδες (ἐλεύθεροι) οἱ καπετάνιοι τῶν ραγιάδικων караβιῶν, νὰ μὴ πληρώνουν χαράτσι καὶ νὰ φοροῦν ἐλευθέρως ὅ,τι θέλει ἕκαστος, β) νὰ ἔχουν τὴν ἄδειαν νὰ ταξειδεύουν ἐλευθέρως ὅπου θέλουν, γ) νὰ πληρώνουν κουμέρκια κατὰ τὸ παλαιόν, δ) νὰ δίδονται εἰς αὐτοὺς ὑψηλοὶ προσκυνητοὶ ὁρισμοὶ διὰ νὰ εἶναι ἀνενόχλητοι ἀπὸ τῶν ὀτζακίων (= τῶν κατὰ τόπους διοικητῶν) καὶ ε) νὰ προστατεύονται ὑπὸ τοῦ ὑψηλοῦ δοβλετίου εἰς κάθε χρεῖαν καὶ ἀνάγκην».

86 - 582β

1804. Δι' ἀποφάσεως τοῦ καδῆ καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Ἐπιτρόπου Σύρου, ἀπὸ 24 Ἰουλίου,

ἐν 110β, σ. 427, κανονίζεται ὁ τρόπος ἐξοφλήσεως τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ ἀποζημιώσεως τῶν ὀρφανῶν τέκνων κτηνοτρόφου φονευθέντος εἰς τὴν ἐρημύνησον Γυάρον. Ἐκρίθησαν ὑπόχρεοι πρὸς ἀποζημιώσιν πάντες οἱ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ φόνου εὑρεθέντες ἐπὶ τῆς νήσου.

87 - 587α

1805. Σύμβασις εταιρείας μεταξὺ ἐνὸς караβοκύρη καὶ δύο ἐμπόρων ἐκ Σύρου,

ἐν 110β, σ. 430.

Σύμβασις εταιρείας μεταξὺ ἐνὸς караβοκύρη καὶ δύο ἐμπόρων. Ὁ караβοκύ-

ρης ἀναλαμβάνει τὴν μεταφορὰν καὶ πώλησιν ὠρισμένης ποσότητος οἴνου τῶν δύο ἐμπόρων ἐπὶ ὠρισμένη τιμῇ, εἰς ἄλλον τόπον, μὴ προσδιοριζόμενον. Μετὰ τὴν πώλησιν τοῦ οἴνου, ὁ καραβοκύρης ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀγοράσῃ μὲ τὴν εἰσπραχθεῖσαν ἀξίαν ἄλλα ἐμπορεύματα, τῆς ἐκλογῆς του, ἐκτὸς σχοινίων, διὰ λογαριασμὸν καὶ τῶν τριῶν, ἐξ ἴσου. «Ὅμοίως ὑποσκέβγεται ὁ ἄνωθι καραβοκύρης περὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ὅ,τι ζημιὰ, ὁ Θεὸς φυλάξοι, λάχῃ τοῦ πραγμάτου, νὰ ὑποσκέβγεται νὰ πλερώνῃ τὸ μερτικόν του τὴν ζημιάν, ἐβγαλούμενο μονάχα, ὁ Θεὸς φυλάξοι, νὰ λάβῃ τὸ καράβι, ἤγουν νὰ χαθῇ, νὰ μὴν ἔχῃ ὁ καραβοκύρης νὰ ὑποσχεφτῇ στὴ ζημίᾳ...».

88 - 587β

1805. Ἀπόφασις τοῦ Κοινοτικοῦ Κριτηρίου Σύρου ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου,

ἐν 110β, σ. 430 - 431, δι' ἧς ἀποφασίζεται, ὅπως πρὸς ἀσφάλειαν χρέους, ὁ δανειστής εἰσπεμφθῇ εἰς τὴν νομὴν τῆς ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου του, βάσει τῶν ἰσχυόντων ἐθίμων τῆς νήσου.

89 - 600α

1806. Ἐγκύκλιος τοῦ καπουδὰν πασᾶ Σαλίχ, πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Πάτμου, τῶν νήσων καὶ παραλίων Αἰγαίου, ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου,

ἐν 226α, σ. 95 - 96.

«Ἄν καὶ ἐδόθησαν πρὸς τοὺς ἔχοντας χρεῖαν ἐμπορίου προνόμια καὶ δικαιώματα πρὸς εὐχαρίστησιν καὶ ραχάτι τους, δὲν ἔπαυσαν ὅμως νὰ τοὺς ἐνοχλοῦν οἱ μενὰρ γκεμπρατζιλὶ καὶ ζαμπίται, μὲ ἀδίκους καὶ ἐπιζημίους τρόπους, ὧν ἔνεκα ἠναγκάσθησαν τινὲς ἐξ αὐτῶν νὰ καταφύγωσιν εἰς διαφένδευσιν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων καὶ μάλιστα τῆς Ρωσίας καὶ νὰ γίνωνν σούντιτοι. Ὅθεν φροντίζων διὰ τὴν ἀνάπαισιν καὶ περίθαλψιν τούτων τῶν ραγιαδῶν προστάζω ἀφεύκτως ὅπου εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μὴν τολμήσῃ τις ἐκ τούτων καθ' οἷονδήποτε τρόπον νὰ ἐπηρεάσῃ τινὰ τῶν ραγιαδῶν τῆς κραταιᾶς βασιλείας, ἂν δὲ φωραθῇ τις τολμήσας τοιοῦτον τόλμημα, ἔχει νὰ παιδευθῇ».

90 - 606α

1808. Ἀπόφασις ἐπ. Παροναξίας περὶ διαζυγίου,

ἐν 188, σ. 188 ἐπ.

«...ὅτι ἡ Α. οὐδόλως στέργει τὴν συνοίκησιν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Κ. ἀλλ' αὐ-

θαιρέτω γνώμη, δίδει αὐτῷ ἄδειαν νὰ λάβῃ ἑτέραν γυναῖκα νομίμως καὶ μένει αὐτὴ ἐλευθέρα τοῦ λοιποῦ. "Οθεν ἡ ταπεινότης ἡμῶν, διὰ τοῦ παρόντος διαζυγίου...».

91 - 606β

1808. Ἐπιστολὴ ἀπὸ 6 Φεβρουαρίου τοῦ δραγουμάνου τοῦ στόλου Θεοδώρου Ρίζου πρὸς τοὺς προεστῶτας τῆς Πάτμου, ἐν 226α, σ. 110.

περὶ ὑποχρεώσεως «ἀπάντων τῶν προκρίτων τῆς νήσου αὐτῶν, γερόντων τε καὶ ἐπιτρόπων, ὅπως συνέρχονται κατὰ παλαιὰν συνήθειαν διὰ νὰ θεωροῦν νομίμως τὰς διαφορὰς καὶ ὑποθέσεις τοῦ τόπου των...».

92 - 626α

1811. Ἀπονομὴ χάριτος ὑπὸ τοῦ καπουδὰν πασᾶ διὰ «μουσὰφ πουγιουρδὶ» εἰς τὸν Ι.Π. κάτοικον Πούργου τῆς Νάξου, ἀπαλλασσόμενον εἰσέτι καὶ τῆς παρεπομένης ποινῆς τῆς δημεύσεως, ἐν 351α, σ. 7-8.

93 - 645α

1813. Προκήρυξις ἀπὸ 12 Μαΐου, ἐν Σύρῳ, ἐν 110β, σ. 443-444, περὶ ὑποθηκεύσεως ἀκινήτων, γενομένη παρὰ τοῦ ὀφειλέτου πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν τρίτων. (Ἡ προκήρυξις αὕτη ἀναπληροῖ προδήλως τὴν ἀτελῆ δημοσιότητα, ἣν παρεῖχον τὰ ρετζίστρα τῆς Καγγελαρίας, ὅπου, κατὰ κανόνα, κατεχωρίζοντο καὶ τὰ ὑποθηκοδάνεια).

94 - 645β

1813. Προικοδότησις υἱοῦ δι' ἑπτὰ χωραφίων ἐν τῇ περιοχῇ Βολισσοῦ τῆς Χίου, διὰ νοταριακοῦ γράμματος «ἐπειδὴ καὶ νὰ φαίνεται ὅτι ἐπροικοδότησεν τὰ παιδιὰ της ὅλα... Καὶ τὰ χαρίζει ἀπὸ τὴν σήμερον νὰ τὰ ποιῇ ὡς θέλει καὶ βούλεται...», ἐν 160α, Β', σ. 320-321.

95 - 649β

1814. Δήλωσις ἀπὸ 6 Νοεμβρίου εἰς τὴν Καντζελλαρίαν τῆς Κοι-
νότητος Σύρου,

ἐν 110β, σ. 445 - 446.

«...ἐπαρουσιάστηκεν... ἡ Α. Σ. ἡ ὁποία μὲ τὸ παρὸν φανερῶνει καὶ ξεδιαλί-
ζει, ὅτι... ἐπειδὴ καὶ ὁ ἄντρας τῆς δὲν ἔχει τίποτας, ἔστοντας καὶ ἕως τὴν
σήμερον εἶναι ἀπρούκιστος... δεποζιτάρει... ὅτι ὁποῖος εἶναι ἐκεῖνος, τόσον
ἐντόπιος ὅσον ἀκόμα καὶ ξένος, ὅπου ἀπ' ἐδῶ καὶ ὁμπρὸς δώσῃ τοῦ ἀντρός
τῆς ἄσπρα δανεικά, χωρὶς ἄδειαν ἐδική τῆς, δὲν ἔχει νὰ ἀποκρίνεται τίποτας
καὶ οὕτως ἅς εἶναι γνωστὸ εἰς τὸν καθ' ἕναν...».

96 - 649γ

1814. Ἐξεδόθη Χάτι Χουμαγιουν διατάττον τὴν μετὰ θάνατον
δήμευσιν τῆς περιουσίας, κινητῆς καὶ ἀκινήτου, οὐ μόνον
τῶν κοτσαμπάσηδων τῆς Πελοποννήσου, ἀλλὰ καὶ παντὸς
ἄλλου εὐκαταστάτου ραγιᾶ πάσης τάξεως,

ἐν 102α, τ. 1, σ. 67.

97 - 649δ

1814. Ἐξεδόθη σουλτανικὸν Χάτι Χουμαγιουν διατάττον τὴν
ἀπαρίθμησιν ὅλων τῶν αἰγοπροβάτων τῆς Πελοποννήσου,
καὶ νὰ δίδεται κατ' ἔτος τὸ δέκατον τούτων εἰς τὴν Ὁθω-
μανικὴν Πύλην, τὸ λεγόμενον σιελέπικον,

ἐν 102α, τ. 1, σ. 67.

98 - 664β

1817. Διάταγμα ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου τοῦ καπουδὰν πασᾶ Χοσ-
ρὲβ - Μεχμέτ πρὸς τοὺς προεστῶτας τῆς Πάτμου,

ἐν 226α, σ. 95.

«Μόνον εἰς τοὺς ἀποστελλομένους δι' ὑποθέσεις τοῦ Κοινοῦ τῆς Πάτμου ὑπαλ-
λήλους θὰ δίδεται ἀμοιβὴ κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν, οἱ δ' ἀποστελλόμενοι
διὰ τὴν διευθέτησιν ἰδιωτικῶν ὑποθέσεων θ' ἀμείβωνται ὑπὸ τοῦ ἐτέρου τῶν
διαδίκων, συμφώνως πρὸς τὴν παλαιὰν συνήθειαν καὶ τὸ δίκαιον, οὐχὶ ὥς
ἐγίνετο παραλόγως μέχρι τοῦδε, διότι δὲν ἀνέχεται νὰ ζημιώνωνται οἱ πτωχοὶ
ραγιάδες».

99 - 672a

1818. Ἀπόφασις τοῦ Καθολικοῦ Ἐπισκόπου Σύρου, ἐν 110β, σ. 446 - 447, δι' ἧς ἀπορρίπτεται αἵτησις τῆς συζύγου, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ σύζυγός της εἰς διατροφήν της, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ αἰτοῦσα ἦτο ὑπαίτια τῆς διαστάσεως, ἀρνούμενη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν συζυγικὴν οἰκίαν.

100 - 698a

1820. Ἐγγραφον τοῦ δραγουμάνου τοῦ στόλου Νικολάου Μουρούζη, ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου πρὸς τὸν ζαμπίτην τῆς Πάτρμου, «νὰ φυλάττῃ τὰ τοπικὰ ἔθιμα καὶ νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ νεωτερισμοὺς καὶ ἀπὸ κάθε ἐναντίον τῶν τοπικῶν ἐθίμων», ἐν 226a, σ. 111.

101 - 763a

1825. Ἐγγραφον τοῦ λαοῦ τῶν Ἀθηναίων, ἀπὸ 25 Μαρτίου, περὶ μὴ παραμονῆς τῶν ἰδίων Δημογερόντων πλέον τοῦ ἔτους «ἐναντίον τοῦ ἐλευθέρου πολιτεύματος τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐναντίον τῶν παλαιῶν καὶ πατρίου νόμου τῆς Πόλεως...», ἐν 11a, σ. 441.

102 - 787β

1827. Πρακτικὸν τῶν Ἐπιτρόπων καὶ Προεστώτων τῆς νήσου Σύρου ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου 1827, ἐν 110β, σ. 308.

«...θέλοντας νὰ ἀκολουθήσωμεν αὐτὸν τὸν παλαιὸν νόμον (πρβλ. ἀριθ. 221 καὶ 629) ὁμπλιγάρομε τὴν καντζελλαρία μας νὰ μὴν ἐμπορῇ ὁ Καντζηλλιέρης νὰ κάμῃ καμμιὰ πούλησιὰ ἀπὸ πρᾶγμα ἀκίνητο, ἂν δὲν βαλθῇ εἰς τὸ ντελάλι ἢ εἰς τὸ ἰνκάντι, μακάρι νὰ εἶναι δέκα γροσιῶν ποσότητα, καὶ τέτιας λογῆς λείπουν εἰς τὸ ἐρχόμενο οἱ ἐνοχλήσεις εἰς τὸ ἀναμεταξὺ τῶν ἐγκατοίκων μας».

103 - 950a

1839. Μὲ μπουγιουρντὶ τοῦ βαλῆ τῆς Ρούμελης ἐδόθη εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Σιατίστης ἡ ἄδεια «νὰ συστήσουν μιὰν ἐξάδα ἀπὸ τοὺς τιμιωτέρους καὶ εὐσυνειδητοτέρους τῆς χώρας

τους, διὰ τὰ θεωροῦν τὰς ἐμπορικὰς διαφορὰς καὶ κάθε ἄλλην διαφορὰν (ἐκτὸς μόνον ὅταν ἀνήκουν εἰς τὸν Ἱερὸν Μεχκεμέ, τὰ θεωροῦνται ἐκεῖ). Κάθε διαφορὰν θέλει θεωρεῖται δις τῆς ἐβδομάδος, δηλαδή Κυριακὴ καὶ Τετράδην», ἐν 275β, ἀριθ. 106.

104 - 950β

1839. Ἀπόφασις δικαστηρίου Σιατίστης, ἐκ τοῦ ἀρχιερέως καὶ τῶν δημογερόντων, ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου, «κατὰ τὴν ψῆφον τοῦ Ἀρμενοπούλου, φύλλον 3095, λέγοντος, ἐὰν ἡ γυνὴ ἔχουσα τέκνα καὶ δὲν δευτεροῦπανδρευθῇ, ἔχει τόπον κληρονομίας τῆς ἀνδρικῆς περιουσίας ὁμοίαν ἐνὸς τῶν τέκνων της», ἐν 275β, ἀριθ. 110. (Πρόκειται περὶ τῆς α' ἐκδ. τῆς μεταφράσεως Σπανοῦ (1744), σ. 309).

105 - 963a

1842. Συμφωνητικὸν ἐνώπιον ἐπ. Λάμπης, Ἀμαρίου Κρήτης Νικοδήμου,
Ἐμμ. Γενεράλις, ΕΕΚΣ Δ', 1941, σ. 58.
«Οἱ ὑποκάτωθεν ὑπογεγραμμένοι ὅ τε Κ. καὶ ἡ Κ. Μ. Ἐπειδὴ ἐγὼ ἡ Κ. Μ. εἰς ἡλικίαν οὔσα (= ἡλικιωμένη) καὶ ὁ ἄνδρας μου Κ. νέος, καὶ τέκνα δὲν ἐκάναμεν, τοῦ δίνω ἄδειαν, μὲ ἰδικήν μου προαίρεσιν, τὰ ὑπανδρευθῇ καὶ ὁ Θεὸς τὰ δώση τὰ τεκνοποιήση... Ἐπιβεβαιωμένον παρὰ τοῦ ἀρχιερέως Λάμπης Νικοδήμου...».

106 - 974a

1845. Βεβαιωτικὸν γράμμα ἀπὸ 25 Μαρτίου, τῶν κατοίκων Ραδοβίστι (περιφερείας Κοζάνης) «...σήμερον συναχθέντες ὅλοι κοινῶς ἀπεφασίσσαμεν τὰ μοιράσωμεν τὰ χωράφιά μας ὅλα καὶ ἐὰν μὲν εὗρεθῶσι περισσότερα ἀπ' ὅσα οὔσι γεγραμμένα εἰς τὰς ταπιάς μας, αὐτὰ τὰ δώσωμεν εἰς ὅσους ἕως τώρα δὲν ἔλαβον...», ἐν 275β, ἀριθ. 114.

107 - 977β

1846. Συνοδική απόφασις πΚ. χορηγεῖ διαζύγιον ἀμοιβαία συναινέσει «ἀπεφασίσθη κατὰ τὸ ἀηγί μας ἡ διάζευξις αὐτῶν, ἀμφοτέρων ἐκ συμφώνου ζητούντων αὐτήν», ἐν 74, σ. 64.

108 - 1020α

1862. Συνοδική απόφασις πΚ. μνημονεύει ἀπόφασιν διαζυγίου δι' ἀνιάτους πληγάς, ἐν 152, σ. 252.

109 - 1020α

1862. Συνοδική απόφασις μ. Τρικάλων χορηγεῖ διαζύγιον εἰς τὴν γυναῖκα, διὰ ψευδῇ ἰσχυρισμὸν ἐλλείψεως παρθενίας, ἐν 315, σ. 142.

110 - 1045α

1870. Συνοδική απόφασις πΚ. χορηγεῖ διαζύγιον διὰ παράλυσιν τῶν ἄκρων, ἐν 152, σ. 252.

111 - 1056α

1876. Συνοδική απόφασις πΚ. χορηγεῖ διαζύγιον «διὰ ψυχρὰν ἰδιοσυγκρασίαν τῆς γυναικός», ἐν 152, σ. 254.

112 - 1073α

1887. Συνοδική απόφασις πΚ. χορηγεῖ διαζύγιον ἀμοιβαία συναινέσει, ἐν 152, σ. 258. «Ἡ Ἐκκλησία, κατ' οἰκονομίαν, δέχεται ἔστιν ὅτε, ἐνεκα δεδικαιολογημένων λόγων, ὧν ἡ ἐκτίμησις ἀπόκειται αὐτῇ τῇ ἰδίᾳ...».

113 - 1102a

1930. Κοινὸς Κανονισμὸς τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ συντεχνιῶν, κυρω-
θεὶς ὑπὸ τοῦ μ. ἐνεγράφῃ ἐν τῷ κώδικι τῆς Μητροπόλεως.
Μνημ. ὑπὸ 233β, σ. 93.

ΠΙΝΑΚΕΣ

Α' ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ

Ἀθῆναι 101	Νάξος 67, 90, 92
Θεσσαλονίκη 113	Πάτμος 34, 89, 91, 98, 100
Καλάβρυτα 65	Πελοπόννησος 96, 97
Κεφαλληνία 5, 14, 16	Σιάτιστα 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 37, 38, 46, 47, 77, 103, 104
Κοζάνη 106	Σμύρνη 42
Κρήτη 3, 9, 105	Σύρος 6, 7, 10, 11, 15, 19, 26, 35, 36, 38, 41, 42, 43, 44, 50, 51, 52, 58, 59, 74, 76, 78, 79, 80, 82, 83, 86, 87, 88, 93, 95, 97, 102
Κωνσταντινούπολις 49, 60, 63, 107	Χίος 53, 55, 56, 61, 62, 64, 72, 84, 94
Κῶς 34, 40, 66	
Λάρναξ Κύπρου 81	
Μήλος 45, 54	
Μοσχόπολις 71	

Β' ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΚΑΘ' ὙΛΗΝ

Ἀγαμίας ὑπόσχεσις 29	διαζύγιον δι' ἀνιάτους πληγὰς 108
ἀγορὰ ἐν γάμῳ 26	— διὰ παράλυσιν τῶν ἄκρων 21, 110
ἀδελφοῦ κληρονομικὸν δικαίωμα 41	— δι' ἀπώλειαν ἐνὸς ὀφθαλμοῦ 49
αἰγοπροβάτων φορολογία 97	— διὰ ψυχρὰν ἰδιοσυγκρασίαν τῆς γυ- ναϊκὸς 111
ἀκινήτου πώλησις 102	— ἐπὶ ψευδεῖ ἰσχυρισμῷ ἐλλείψεως παρ- θενίας 109
— ὑποθήκευσις 93	διαθήκη 7, 10
ἀνδρογύνου χρέη 38	διαθήκης ἀκύρωσις 50, 51
ἀπογραφὴ 12	— ἀνάκλησις 67
ἀφάνεια 48, 77	διατροφή ὑπαιτίου διαστάσεως 99
ἀφορισμὸς ἐπακτὸς 27, 30	διγαμία 1
Γυναικὸς ἀνεύθυνον διὰ χρέη τοῦ ἀνδρὸς 95	δικαστηρίου συγκρότησις 103
Δεδικασμένον 39	δικαστῶν ἀμοιβή 98
δευτερογαμία 35, 104	δουλεία πυρᾶς 19
δημογέροντες, θητεία 101	δωρεὰ ἀμετάκλητος 82
διαζύγιον 4, 9, 13, 21, 22, 23, 24, 25, 35, 68, 71	Ἐθίμων τήρησις 100
— ἀμοιβαίᾳ συναινέσει 40, 46, 90, 107, 112	ἐνδύματα ραγιαδῶν 69, 85
	ἐνέχυρον 29

ἐμπόρων προστασία 89
ἐμφύτευσις 53

Ἰδιοκτησία κατ' ὄροφον 56
ἱατρῶν συνεταιρισμός 81

Κεπήνη 17, 18, 21, 25, 28, 31, 60, 63
κληρονομίας διανομή 52, 61, 62, 73
— κατ' ὀθωμανικὸν Δίκαιον 55
— μητρὸς 33, 45
— παραίτησις 84

Μοναχοὶ 65

Ναυλοσυμφωνητικὸν 76

Πασσάροβιτς συνθήκη 39
πλοιάρχων προνόμια 85
προίκις ἐκτὸς γάμου 20, 94
προικοσύμφωνον 11, 15
προίξ 6, 42
— ὑπὲρ υἱοῦ 43

προνόμια 39
προτίμησις 26, 44, 58, 78

Σύμβασις ἐμπορίου 87
συμβολαιογράφοι 3, 5, 8, 14
συνθήκη τοῦ Ἀναρλῆ Καβάκ τοῦ 1779 70
συντεχνία μπακάληδων 71
συντεχνιῶν κανονισμός 113

Τέκνα, ἀναγκαῖοι κληρονόμοι 36
τιμαριούχων κληρονομικὰ δικαιώματα 2
τοκογλυφία 16

Υἱοθεσία 37, 47

Φόνου ἀποζημίωσις 86
φοροεισπράκτορες 57

Χάριτος ἀπονομή 92
χρέος 68
χρέους ἀσφάλεια 88
χωραφίων διανομή 106

Γ' Γ Λ Ω Σ Σ Α Ρ Ι Ο Ν

Ἀβαντάριον 20 = κατάλογος
ἀήνι 107 ἢ οὐνι 74 = ἔθιμον
ἀμνάτι 79 = ἐνέχυρον
ἀναστάτης 53 = ἐμφυτευτής
ἀνωφέλεφτα 80 = ἀνωφελῆ
ἀτζάκιστη 41 = ἀπρόσβλητη

Γιούς 82 = δικαίωμα

Διάφορον 79 = τόκος

Ἐμβατικῶνω 53 = δίδω εἰς ἐμφύτευσιν
ἐμπατικοχάρτι 53 = ἐμφυτευτικὸν
ἐμπατίκι 53 = ἐμφύτευσις
ἐξωτερικοὶ 66 = Τοῦρκοι

Ἰνβεντάριον 12 = ἀπογραφὴ

Καβοῦλι 64 = δῶρον
καπιτάρη 42 = τύχη
καπίτουλα 80 = νομικαὶ διατάξεις

κουραμάς 79
κουμέρκι 85 = τελωνιακοὶ δασμοὶ

Μόμπιλε 79 = κινητὰ

Νιτερέσσο 79 = τόκος
ντάβια 94 = ἀγωγή
ντεμπιτάρης 79 = ὀφειλέτης

Ὁμπλιγάρωμα 35, 102 = ὑποχρεοῦμαι

Περ 51 = διὰ
προιχοχάρτια 80 = προικοσύμφωνα
προσιμιά 58, 78 = προτίμησις
προτιμή 26, 44 = προτίμησις

Ράτα 79 = διανομή
ρουφέτι 71 = συντεχνία

Σερμπέρηδες 85 = ἐλεύθεροι
σιάνω 51 = συμβιβάζω

σκληρή 26

σταλίδια 87 = σταλίαι

στάμπιλε 79 = ἀκίνητα

σούντιτοι 80 = προστατευόμενοι

Τέρμινο 41 = λῆξις

«τοῦ νόμου» 35 = εἰς νόμιμον ἡλικίαν

Χατσερίφη 45 = χάττι σερίφ

Ψυχὴ 28, 32 = κληρονομικὴ μερίς χάριν
ψυχικοῦ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΓΚΙΝΗΣ †

Σ η μ. Σ υ ν τ ά ξ ε ω ς : Ἡ παροῦσα ἐργασία ἐτυπώθη μετὰ τὸν ἐπισυμβάντα τὴν 11.9.78 θάνατον τοῦ ἀειμν. συγγραφέως αὐτῆς, τῆς ὁποίας οὗτος δὲν εἶδε τυπογρ. δοκίμια πρὸς διόρθωσιν. Ὑπὸ τῆς Συντάξεως τῆς Ἐπετηρίδος διωρθώθησαν ἀβλεπτήματά τινα ἐν τῷ χειρογράφῳ καὶ συνεπληρώθησαν τὰ ἐνιαχοῦ κενά.

